ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (teine koda laiendatud koosseisus)

12. september 2007 *

Kohtuasjas T-25/04,

González y Díez, SA, asukoht Villabona-Llanera, Astuuria (Hispaania), esindajad: advokaadid J. Díez-Hochleitner ja A. Martínez Sánchez,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: J. Buendía Sierra, hiljem C. Urraca Caviedes, keda abistas advokaat Buendía Sierra,

kostja,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni 5. novembri 2003. aasta otsuse 2004/340/EÜ, mis käsitleb ettevõtjale González y Díez, SA erandlike kulude katmiseks antud abi (aastat 2001 puudutav abi ning aastaid 1998 ja 2000 puudutava abi õigusvastane kasutamine) ja millega muudetakse otsust 2002/827/ESTÜ (ELT 2004, L 119, lk 26), artiklid 1, 3 ja 4,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

EUROOPA ÜHENDUSTE
ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja esimees J. Pirrung, kohtunikud A. W. H. Meij, N. J. Forwood, I. Pelikánová ja S. Papasavvas,

kohtusekretär: ametnik K. Andová,

arvestades kirjalikus menetluses ja 31. jaanuari 2007. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

1 Komisjoni 28. detsembri 1993. aasta otsuse nr 3632/93/ESTÜ, millega kehtestatakse ühenduse kord liikmesriikide poolt kivisöetööstusele antava abi kohta (EÜT L 329, lk 12), artikli 5 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Abi erandlike kulude katmiseks

1. Abi, mis on antud ettevõtjatele eesmärgiga võimaldada neil katta kulusid, mis tekivad või tekkisid söetööstuse moderniseerimisest, ratsionaliseerimisest ja

ümberkorraldamisest ja mis ei ole seotud jooksva tootmisega (varasemast tegevusest tulenevad kohustused), võib lugeda ühisturuga kokkusobivaks, kui abisumma ei ületa kulusid. Abiga võib katta:

– ainult selliste ettevõtjate kulud, kes tegelevad või on tegelenud ümberkorraldamisega,

– mitme ettevõtja kantavad kulud.

Söetööstuse moderniseerimisest, ratsionaliseerimisest ja ümberkorraldamisest tekkinud kulude kategooriad on määratletud käesoleva otsuse lisas." [Siin ja edaspidi on nimetatud otsust tsiteeritud mitteametlikus tõlkes.]

2 Otsuse nr 3632/93 lisa, mille pealkiri on „Artikli 5 lõikes 1 nimetatud kulude määratlus", sätestab eelkõige:

„1. Ainult selliste ettevõtjate kulud, kes tegelevad või on tegelenud ümberkorraldamise ja ratsionaliseerimisega

Üksnes:

[…]

c) riikliku süsteemi välised pensionid ja toetused töötajatele, kes kaotavad töökoha ümberkorraldamise ja ratsionaliseerimise tulemusel, ning töötajatele, kellel on õigus selliseid makseid saada enne ümberkorraldamist;

[…]

e) maksualastest sätetest ja õigus- või haldusnormidest tulenevad järelejäävad kulud;

f) ümberkorraldamisest tulenevad täiendavad allmaaohutusmeetmed;

g) kaevandamisega seonduv kahju, kui selle on tekitanud varem töös olnud kaevandused;

h) veevarustuse ja heitvee ärajuhtimise eest vastutavatele organitele tehtud maksetest järelejäävad kulud;

i) muud veevarustuse ja heitvee ärajuhtimisega seotud järelejäävad kulud;

[…]

k) erakorraline sisemine kulum, kui see tuleneb tööstuse ümberkorraldamisest (arvestamata alates 1. jaanuarist 1986 tehtud, inflatsioonimäära ületavaid ümberhindamisi);

l) kulud, mis on seotud söevarude kättesaadavuse säilitamisega pärast kaevandamise lõpetamist.

[…]”

3 Otsuse nr 3632/93 artiklist 12 nähtub, et nimetatud otsus jõustus 1. jaanuaril 1994 ja kaotas kehtivuse 23. juulil 2002.

4 Nõukogu 23. juuli 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1407/2002, mis käsitleb söetööstusele antavat riigiabi (EÜT L 205, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 170), artikkel 7 on sõnastatud järgmiselt:

„Abi erandlike kulude katmiseks

1. Riigiabi, mida antakse söetootmisega tegelevatele või tegelenud ettevõtjatele selliste söetööstuse ratsionaliseerimise ja ümberkorraldamisega kaasnevate kulude katteks, mis ei ole seotud käsiloleva tootmisega (varasemast tegevusest tulenevad

kohustused), võib lugeda ühisturuga kokkusobivaks, kui makstav abisumma ei ületa kõnealuseid kulusid. Sellisest abist võib katta:

a) ainult selliste ettevõtjate kulud, kes tegelevad või on tegelenud ümberkorraldamisega, st endistes söekaevandustes keskkonna taastamisega seotud kulud;

b) mitme ettevõtja kantavad kulud.

2. Söetööstuse ratsionaliseerimise ja ümberkorraldamisega kaasnevate kulude kategooriad on määratletud lisas."

5 Määruse nr 1407/2002 lisa, mille pealkiri on „Artiklis 7 nimetatud kulude määratlus", sätestab eelkõige:

„1. Ainult selliste ettevõtjate kulud ja kulude reservid, kes tegelevad või on tegelenud ümberkorraldamise ja ratsionaliseerimisega

Üksnes:

[…]

c) riikliku süsteemi välised pensionid ja toetused töötajatele, kes kaotavad töökoha ümberkorraldamise ja ratsionaliseerimise tulemusel, ning töötajatele, kellel on õigus selliseid makseid saada enne ümberkorraldamist;

[…]

f) rakendussätetest, õigusnormidest ja maksualastest sätetest tulenevad järelejäävad kulud;

g) tootmisüksuste sulgemisest tulenevad täiendavad allmaaohutusmeetmed;

h) kaevandamisega seonduv kahju, kui selle on tekitanud ümberkorraldamisega seoses sulgemisele kuuluvad tootmisüksused;

i) endistes söekaevandustes keskkonna taastamisega seotud kulud, eelkõige:

– veevarustuse ja heitvee ärajuhtimise eest vastutavatele organitele tehtud maksetest järelejäävad kulud,

– muud veevarustuse ja heitvee ärajuhtimisega seotud järelejäävad kulud;

[…]

k) erakorraline sisemine kulum, kui see tuleneb tootmisüksuste sulgemisest (arvestamata alates 1. jaanuarist 1994 tehtud, inflatsioonimäära ületavaid ümberhindamisi).

[…]”

6 Määruse nr 1407/2002 artikli 14 lõike 1 teises lõigus on sätestatud, et otsust kohaldatakse alates 24. juulist 2002.

7 Komisjoni teatises 2002/C 152/03 ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemisega kaasnevate konkurentsiasjade käsitlemise teatavate aspektide kohta (EÜT 2002, C 152, lk 5) on täpsustatud, mida komisjon kavatseb teha ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemisel seoses eelkõige söetööstusele antud riigiabi juhtumite käsitlemisega.

Vaidluse taust

8 Hageja on kaevandusettevõtja, kelle kaevandused asuvad Astuurias. Tal on „Buseiro” sektoris üks pealmaakaevandus ja „Sorriba” sektoris kaks allmaakaevandust, millest üks asub „La Prohida” alasektoris ja teine „Tres Hermanos” alasektoris.

9 3. juuni 1998. aasta otsusega 98/637/ESTÜ (EÜT L 303, lk 57) ja 13. detsembri 2000. aasta otsusega 2001/162/ESTÜ (EÜT 2001, L 58, lk 24), mis käsitlevad Hispaania poolt söetööstusele vastavalt aastatel 1998 ja 2000 antud riigiabi, lubas komisjon Hispaania Kuningriigil anda vastavalt otsuse nr 3632/93 artiklile 5 erandlike kulude katteks riigiabi, mis oli suunatud Hispaania söetööstuse moderniseerimise, ratsionaliseerimise, ümberkorraldamise ja vähendamise meetmetest tuleneva kaevanduste sulgemise tehniliste kulude katteks.

10 Aastate 1998 ja 2000 eest maksid Hispaania ametivõimud hagejale vastavalt 651 908 560 Hispaania peseetat (ESP) (ehk 3 918 049,35 eurot) ja 463 592 384 Hispaania peseetat (ehk 2 786 246,34 eurot), et katta tehnilisi kulusid seoses aastase tootmisvõimsuse vähendamisega 48 000 t võrra aastal 1998 ja 38 000 t võrra aastal 2000. Seda tootmisvõimsuse vähendamist rakendati 1998. aastal täies mahus Buseiro pealmaakaevanduses ja 2000. aastal Sorriba (La Prohida alasektor) allmaakaevanduses 26 000 t ulatuses ning Buseiro pealmaakaevanduses 12 000 t ulatuses.

11 23. juulil 1998 omandas Mina la Camocha 100% hageja aktsiatest. Kuna 1999. aasta juunis ajakirjanduses avaldatud andmed võimaldasid järeldada, et hagejale 1998. aastal antud abi ületas võimsuse eeldatava vähendamisega seonduvaid kulusid, arvestades, et see oli raamatupidamises kajastatud tegevusest saadud kasumina ja üle kantud emaettevõtjale, otsustas komisjon hagejale erandlike kulude katteks antud abi uurida ja palus 25. oktoobri 1999. aasta kirjaga Hispaania Kuningriigil talle esitada selle kohta teavet. Hilisemate kirjadega laiendas komisjon oma teabenõuet abile, mis anti aastate 2000 ja 2001 eest. Hispaania ametivõimud edastasid nõutud teabe kirjavahetuse käigus, mis kestis kuni aprillini 2002.

12 21. novembri 2000. aasta kirjaga, mida täiendati 19. ja 21. märtsi 2001. aasta kirjadega, teavitas Hispaania Kuningriik komisjoni söetööstusele mõeldud abist, mille andmine oli ette nähtud 2001. aasta majandusaastal. See abi sisaldas summat suuruses 393 971 600 peseetat (2 367 817 eurot), et katta hageja kulusid seoses aastase tootmisvõimsuse vähendamisega 34 000 t võrra, mis pidi alasektoris La Prohida aset leidma 2001. aastal.

13 11. detsembri 2001. aasta otsusega 2002/241/ESTÜ, mis käsitleb Hispaania poolt söetööstusele aastal 2001 antud riigiabi (EÜT 2002, L 82, lk 11), lubas komisjon Hispaania Kuningriigil anda riigiabi, mis oli suunatud Hispaania söetööstuse moderniseerimise, ratsionaliseerimise, ümberkorraldamise ja vähendamise meetmetest tuleneva kaevanduste sulgemise tehniliste kulude katteks, välja arvatud eelkõige hagejale antud abi, mille osas pidi komisjon otsuse tegema hiljem. Viimati nimetatud abi osas soovis komisjon eelnevalt analüüsida teavet, mida Hispaania ametivõimud pidid talle esitama seoses hagejale aastate 1998 ja 2000 eest antud abiga.

14 13. mai 2002. aasta kirjaga teatas Hispaania Kuningriik komisjonile, et komisjoni vastavat otsust aimates maksis ta hagejale 2001. aasta eest 383 322 896 peseetat (2 303 817 eurot), mis on vähem kui summa, millest teatati.

15 2. juuli 2002. aasta otsusega 2002/827/ESTÜ, mis käsitleb Hispaania poolt ettevõtjale González y Díez, SA aastatel 1998, 2000 ja 2001 antud riigiabi (EÜT L 296, lk 80), kuulutas komisjon hagejale ümberkorralduste erandlike kulude katteks aastatel 1998, 2000 ja 2001 kogusummas 5 113 245,96 eurot (850 772 542 peseetat) antud riigiabi ühisturuga kokkusobimatuks. See summa vastab esiteks abile, mida maksti aastatel 1998 ja 2000 kogusummas 2 745 428,96 eurot (456 800 943 peseetat),

ning teiseks abile summas 2 367 817 eurot (393 971 600 peseetat), millest Hispaania Kuningriik teatas komisjonile 2001. aasta osas.

16 17. septembril 2002 esitas hageja otsuse 2002/827 artiklite 1, 2 ja 5 tühistamiseks hagi. See registreeriti Esimese Astme Kohtu kantseleis numbri T-291/02 all.

17 Selle hagi raames esitatud argumente arvesse võttes leidis komisjon, et otsuse 2002/827 vastuvõtmise menetluse teatavate asjaolude suhtes esinevad kahtlused. Seega otsustas komisjon taastada ametliku uurimise, eesmärgiga tunnistada kehtetuks otsuse 2002/827 artiklid 1, 2 ja 5, ning teha selle otsuse asemel uus otsus. 19. veebruari 2003. aasta kirjaga teatas komisjon Hispaania Kuningriigile oma otsusest alustada EÜ artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetlus. Kutse esitada selgitusi vastavalt nimetatud sättele avaldati 10. aprilli 2003. aasta Euroopa Liidu Teatajas (ELT C 87, lk 17).

18 5. novembril 2003 võttis komisjon vastu otsuse 2004/340/EÜ, mis käsitleb ettevõtjale González y Díez, SA erandlike kulude katmiseks antud abi (aastat 2001 puudutav abi ning aastaid 1998 ja 2000 puudutava abi õigusvastane kasutamine) ja millega muudetakse otsust 2002/827/ESTÜ (ELT 2004, L 119, lk 26) (edaspidi „vaidlustatud otsus"). Vaidlustatud otsus tehti Hispaania Kuningriigile teatavaks 6. novembril 2003 numbri C (2003) 3910 all ja avaldati 23. aprilli 2004. aasta Euroopa Liidu Teatajas.

19 Vaidlustatud otsuse artiklis 1 on sätestatud, et Hispaania Kuningriigi poolt hagejale antud abi summas 3 131 726,47 eurot, et katta vastavalt otsuse nr 3632/93 artik-

lile 5 ümberkorraldamise erandlikud kulud aastatel 1998 ja 2000, kujutab endast otsuste 98/637 ja 2001/162 väära kasutamist ning on ühisturuga kokkusobimatu.

20 Vaidlustatud otsuse artikkel 2 kuulutab määruse nr 1407/2002 artikliga 7 kokkusobivaks hagejale makstud abi summas 2 249 759,37 eurot (374 328 463 peseetat), et katta 2001. aasta erandlikud kulud, mis kaasnesid kaevanduste sulgemisega aastatel 1998–2001.

21 Vaidlustatud otsuse artikli 3 punkt a sätestab, et määruse nr 1407/2002 artikliga 7 on vastuolus abi summas 602 146,29 eurot (100 188 713 peseetat), mis anti 2001. aastal investeeringuteks kaevanduste infrastruktuuri, et hoida töös alasektorit Tres Hermanos. Vaidlustatud otsuse artikli 3 punktis b on lisatud, et sama sättega on vastuolus ka abi summas 601 012,10 eurot (100 000 000 peseetat), mis anti 2001. aastal vahendina, mille abil katta tulevikus tekkivaid kulusid seoses La Prohida alasektori sulgemise ja Buseiro sektori osalise sulgemisega, mis leidis aset aastatel 1998–2001.

22 Vaidlustatud otsuse artikli 4 lõike 1 punkt a kohustab Hispaania Kuningriiki hagejalt tagasi nõudma talle aastate 1998 ja 2001 eest makstud abi, millele on viidatud sama otsuse artiklis 1. Vaidlustatud otsuse artikli 4 lõike 1 punkt b kohustab hagejalt tagasi nõudma summa 54 057,63 eurot (8 994 433 peseetat), mis talle enne komisjoni luba 2001. aasta majandusaasta eest ebaseaduslikult maksti ja mis kujutab endast vaidlustatud otsuse artikli 2 alusel lubatud abi suhtes mittelubatud ülejääki, ning samuti vajaduse korral mistahes muu summa, mis on samadel asjaoludel ebaseaduslikult makstud.

23 Vaidlustatud otsuse artiklis 6 on sätestatud, et otsuse 2002/827 artiklid 1, 2 ja 5 tunnistatakse kehtetuks.

24 Pärast komisjoni esitatud taotlust otsust mitte teha lõpetas Esimese Astme Kohus 2. septembri 2004. aasta määrusega menetluse kohtuasjas T-291/02: González y Díez *vs.* komisjon (kohtulahendite kogumikus ei avaldata).

Menetlus

25 Hageja esitas hagiavalduse, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 22. jaanuaril 2004.

26 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Esimese Astme Kohus (teine koda laiendatud koosseisus) avada suulise menetluse ning Esimese Astme Kohtu kodukorra artiklis 64 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames esitas Esimese Astme Kohus pooltele kirjalikult küsimusi, millele pooled vastasid ettenähtud tähtajal.

27 Esimese Astme Kohus kuulas poolte kohtukõned ja nende vastused kohtu esitatud küsimustele ära 31. jaanuaril 2007 toimunud kohtuistungil.

28 Kohtuistungil esitas hageja Sorriba sektori skemaatilisi ülevaateid sisaldava dokumendi. Pärast poolte seisukohtade ärakuulamist lisati see dokument teise koja laiendatud koosseisus esimehe otsuse alusel toimikusse.

29 Komisjonil lubati esitada Esimese Astme Kohtu kantseleisse 17. septembri 2002. aasta dokument pealkirjaga „Anexo al informe pericial sobre la ayuda a la reducción de actividad de la empresa Gonzáles y Díez, SA" (lisa ekspertiisiaktile abi kohta ettevõtja Gonzáles y Díez, SA tegevuse vähendamiseks). Hagejale anti võimalus esitada selle dokumendi kohta oma märkused, mida ta ettenähtud tähtajal ka tegi. Pärast poolte seisukohtade ärakuulamist otsustas Esimese Astme Kohus selle dokumendi toimikusse lisada.

30 Suuline menetlus lõpetati Esimese Astme Kohtu teise koja laiendatud koosseisus esimehe 9. märtsi 2007. aasta otsusega.

Poolte nõuded

31 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:

– tühistada vaidlustatud otsuse artiklid 1, 3 ja 4;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

32 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

– jätta hagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

33 Hageja esitab neli väidet, mis põhinevad vastavalt komisjoni pädevuse puudumisel võtta vastu vaidlustatud otsuse artikleid 1, 3 ja 4, menetlusnormide rikkumisel otsuse 2002/827 artiklite 1, 2 ja 5 kehtetuks tunnistamise ja vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluses, õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte ja menetlusnormide rikkumisel ning ilmsel hindamisveal.

Esimene väide, mis põhineb komisjoni pädevuse puudumisel võtta vastu vaidlustatud otsuse artikleid 1, 3 ja 4

Poolte argumendid

34 Hageja väidab, et ei ESTÜ asutamisleping ega EÜ asutamisleping anna komisjonile pädevust võtta vastu otsust alustada kehtetuks tunnistamise menetlust ja võtta vastu vaidlustatud otsust.

35 ESTÜ asutamislepingu osas väidab hageja, et seda ei saa kasutada õigusliku alusena pärast selle kehtivuse lõppemist 23. juulil 2002 (kohtujurist Alberi ettepanek Euroopa Kohtu 2. oktoobri 2003. aasta otsusele liidetud kohtuasjades C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P ja C-180/01 P: International Power jt *vs.* NALOO, EKL 2003, lk I-11421, I-11425, punkt 48).

36 EÜ asutamislepingu osas väidab hageja, et vastavalt EÜ artikli 305 lõikele 1 ei anna see leping komisjonile õiguslikku alust, et otsustada aastatel 1998, 2000 ja 2001 antud abi üle.

37 EÜ asutamislepingu sätteid, mida kohaldatakse ESTÜ asutamislepingu kohaldamisalasse jäävate toodete suhtes, ei saa tagasiulatavalt kohaldada olukordade suhtes, mis leidsid aset enne ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemist. Hageja väidab, et õigusnormide kohaldamine olukordade suhtes, mis leidsid aset enne nende normide jõustumist, on vastuolus õiguskindluse põhimõttega (Euroopa Kohtu 11. juuli 1991. aasta otsus kohtuasjas C-368/89: Crispoltoni, EKL 1991, lk I-3695, punkt 17; 15. juuli 1993. aasta otsus kohtuasjas C-34/92: GruSa Fleisch, EKL 1993, lk I-4147, punkt 22; kohtujurist Léger' ettepanek Euroopa Kohtu 7. mai 1997. aasta otsusele kohtuasjas C-223/95: Moksel, EKL 1997, lk I-2379, I-2381, punktid 40–42). Selle väite toetuseks viitab ta ka 23. mai 1969. aasta rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsiooni (*Recueil des traités des Nations unies*, 788. kd, lk 354) artiklile 28, mis kehtestab lepingute tagasiulatuva jõu puudumise põhimõtte. Hageja on seisukohal, et kui liikmesriigid oleksid kavatsenud lubada söetööstuse suhtes seoses enne 24. juulit 2002 aset leidnud olukordadega kohaldada EÜ asutamislepingut, siis nad oleksid seda otseselt väljendanud.

38 Seega ei saa komisjon, tuginedes EÜ artikli 88 lõikele 2 ja oma rakenduseeskirjadele, tühistada või muuta riigiabi söetööstusele, mis on lubatud ESTÜ asutamislepinguga või mille suhtes ei võetud selle korra kehtimise ajal mingit seisukohta.

39 Peale selle kinnitab määruse nr 1407/2002 artikli 14 lõige 1, mis näeb ette nimetatud määruse kohaldamise alates 24. juulist 2002, EÜ asutamislepingu tagasiulatuva jõu puudumist. Hageja märgib samuti, et selle määruse sisust nähtub, et ühenduse seadusandja soovis kehtestada õigusnorme üksnes tuleviku tarbeks, sest ükski neist sätetest ei käsitle söetööstusele antud riigiabi, mida lubati enne määruse jõustumist.

40 Hageja tõstab esile, et igal juhul ei saa üksikisiku õigusi piiravate sätete tagasiulatuva jõu puudumise põhimõtet eirata ei liikmesriigid ega ühenduse seadusandja, kuna see sisaldub liikmesriikide põhiseaduslikus korras.

41 Hageja lisab, et komisjon oli teadlik asjaolust, et EÜ asutamislepingu eeskirju ei kohaldata söetööstusele antud riigiabi suhtes, mis anti enne ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemist. Mainitu tuleneb teatise 2002/C 152/03 punktist 25 ning tõsiasjast, et komisjon märkis selle teatise punktis 46, et ta peab vajalikuks viia lõpule söetööstusele antava riigiabi menetlused enne ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemist.

42 Hageja rõhutab, et ta ei ürita väita, et pärast ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemist esineb õiguslik lünk. Ta väidab üksnes seda, et komisjon oleks pidanud kasutama talle ESTÜ asutamislepinguga antud pädevust tühistada otsuse 2002/827 artiklid 1, 2 ja 5.

43 Mis puudutab menetlust, mida tuleb järgida, et kontrollida ESTÜ asutamislepingust seoses talle aastateks 1998, 2000 ja 2001 antud riigiabiga tulenevate kohustuste täitmist, siis leiab hageja, et EÜ artikkel 226 võib olla kohaldatav.

44 Hageja vaidlustab EL artikli 3 asjakohasuse küsimuse komisjoni pädevuse osas ja leiab, et see säte ei kuulu ühenduse pädevuste jaotamise süsteemi juurde. Hageja leiab, et asjakohane ei ole ka komisjoni poolt esitatud põhimõte, mille kohaselt juhul, kui puuduvad üleminekusätted, kohaldatakse endise korra ajal tekkinud olukorra

tulevikus tekkivate tagajärgede suhtes uut korda. Hageja rõhutab, et ta on vastu EÜ asutamislepingu tagasiulatuvale kohaldamisele üksnes möödunud ja mitte saabuva olukorra suhtes, mis tekkis kehtetuks tunnistatud korra ajal. Lõpuks ei ole hageja nõus sellega, et võiks eristada materiaalõigusnorme ja menetlusnorme.

45 Komisjon märgib kõigepealt, et küsimus komisjoni pädevusest võtta vastu vaidlustatud otsus tuleb lahendada, arvestades ESTÜ ja EÜ asutamislepinguid hõlmava ühenduse õiguskorra ühtsust, mis on sätestatud EL artiklis 3. Järgmiseks märgib ta, et komisjoni pädevuse suhtes kontrollida riigiabi andmist ei esine mingisugust kahtlust, kuna nii ESTÜ kui ka EÜ asutamisleping annab talle selles valdkonnas kontrollipädevuse.

46 Komisjon väidab, et juhul, kui puuduvad üleminekusätted, kohaldatakse endise korra ajal tekkinud olukorra tulevikus tekkivate tagajärgede suhtes kohe uut korda (eespool viidatud kohtujurist Alberi ettepanek kohtuasjas International Power jt *vs.* NALOO, punkt 48). Ühtegi esmase õiguse üleminekusätet riigiabi valdkonnas vastu võetud ei ole. Komisjon lisab, et kohtupraktika, mis välistab EÜ asutamislepingu sätete kohaldamise riigiabi valdkonnas olukordade suhtes, mida hõlmab ESTÜ asutamisleping vastavalt EÜ artiklile 305, puudutab konfliktide lahendamist samal ajal kehtivate õigusnormide vahel ja seda ei kohaldata olukordade suhtes, kus need õigusnormid on ajaliselt teineteisele järgnevad.

47 Komisjon toob välja, et traditsiooniliselt eristatakse menetlusnorme ja materiaalõigusnorme. Mis puudutab menetlusnorme, siis kohaldatakse neid, mis kehtivad asjaomase menetlusstaadiumi avamise hetkel (Euroopa Kohtu 6. juuli 1993. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-121/91 ja C-122/91: CT Control (Rotterdam) ja JCT Benelux *vs.* komisjon, EKL 1993, lk I-3873, punkt 22). Seega tuleb sellise menetluse

taasavamisel, mille esemeks on enne ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemist antud riigiabi, lähtuda EÜ artiklist 88 ja nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrusest (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad [EÜ artikli 88] kohaldamiseks (EÜT L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339).

48 Kohaldatava materiaalõiguse osas leiab komisjon, et eristada tuleb esiteks abi, mis puudutab aastat 2001, ja teiseks abi, mis puudutab aastaid 1998 ja 2000. 2001. aastat puudutava abi osas pidi vaidlustatud otsus kohaldama määruse nr 1407/2002 artiklit 7, kooskõlas teatise 2002/C 152/03 punktiga 47, nii nagu seda määruse nr 1407/2002 põhjenduses 24 soovis seadusandja, täpsemalt kohaldada seda tagasiulatuvalt ja kooskõlas Euroopa Kohtu 29. jaanuari 2002. aasta otsusega kohtuasjas C-162/00: Pokrzeptowicz-Meyer (EKL 2002, lk I-1049, punkt 50) ning *lex generalis* rolliga, mille EÜ artikkel 305 andis EÜ asutamislepingule ESTÜ asutamislepingu suhtes.

49 Samuti väidab komisjon, et igal juhul on määruse nr 1407/2002 artikli 7 ja lisa sisu identne eelnevalt kohaldatud otsuse nr 3632/93 artikli 5 ja lisa sisuga, välja arvatud selles, et uus kord lubab abi anda tootmisüksuste täielikule sulgemisele, samas kui ESTÜ kord lubas abi anda ka osalisele sulgemisele. Siiski märgib komisjon, et antud juhul puudutas 2001. aasta riigiabi La Prohida alasektori kaevanduste täielikku sulgemist. Kuna kohaldatav kord on seega antud asjas identne, siis ESTÜ ja EÜ asutamislepingust tulenevate kordade ajaline järgnevus hagejat ei kahjustanud.

50 1998. ja 2000. aastat puudutava abi osas väidab komisjon, et vaidlustatud otsuses ESTÜ või EÜ asutamislepingu üldnormide alusel midagi uuesti ei analüüsitud, vaid piirduti kontrollimisega, kas otsustes 98/637 ja 2001/162 sätestatud tingimused olid täidetud. Nende abide õiguspärasust tuleb seega hinnata üksnes tingimuste suhtes, mis on kindlaks määratud nendes lubavates otsustes, mis on täielikult kehtivad.

51 Mis puudutab hageja argumenti, mille kohaselt oleks komisjon pidanud lähtuma EÜ artiklist 226, siis leiab komisjon, et juhul, kui nõustuda, et EÜ asutamisleping on kohaldatav tagamaks, et oleksid täidetud tingimused, millele ESTÜ asutamislepingu alusel lubatud abi peab vastama, ei saa vaidlustada EÜ artikli 88 kohaldatavust, mis on *ratione materiae* kohaldatav õigusnorm.

52 Viimaseks toob komisjon välja, et hageja väide, mis tugineb komisjoni pädevuse puudumisele, viib tõdemuseni, et komisjon ei ole ka pädev tunnistama kehtetuks otsust 2002/827 ja et ESTÜ asutamislepingu alusel vastu võetud otsust on pärast selle lepingu lõppemist võimatu tühistada, kuna ühenduse kohtute ja komisjoni pädevusel on sama õiguslik alus.

Esimese Astme Kohtu hinnang

53 Ühenduse lepingutega on loodud ühtne õiguskord (vt selle kohta Euroopa Kohtu 14. detsembri 1991. aasta arvamus 1/91, EKL 1991, lk I-6079, punkt 21; Esimese Astme Kohtu 27. juuni 1991. aasta otsus kohtuasjas T-120/89: Stahlwerke Peine-Salzgitter *vs.* komisjon, EKL 1991, lk II-279, punkt 78), mille raames, nagu on viidatud EÜ artikli 305 lõikes 1, kujutas ESTÜ asutamisleping endast erikorda, tehes erandi EÜ asutamislepinguga kehtestatud üldnormidest.

54 Vastavalt ESTÜ asutamislepingu artiklile 97 lõppes nimetatud leping 23. juulil 2002. Selle tulemusena laienes 24. juulil 2002 EÜ asutamislepinguga kehtestatud üldise korra kohaldamisala sektoritele, mida algselt reguleeris ESTÜ asutamisleping.

55 Kuigi EÜ asutamislepingu õigusliku raamistiku järgnemine ESTÜ asutamislepingu raamistikule tõi 24. juulil 2002 kaasa muudatuse õiguslikes alustes, menetlustes ning kohaldatavates materiaalõigusnormides, kuulub see järglus ühenduse õiguskorra ühtsuse ja järjepidevuse ning selle eesmärkide juurde. Selles osas tuleb märkida, et vaba konkurentsi korra loomine ja säilitamine, mille raames on tagatud tavapärased konkurentsitingimused ja mis on eelkõige aluseks riigiabi korrale, on nii EÜ asutamislepingu üks peamine eesmärk (vt viimasena selle kohta Euroopa Kohtu 29. juuni 2006. aasta otsus kohtuasjas C-308/04 P: SGL Carbon *vs.* komisjon, EKL 2006, lk I-5977, punkt 31) kui ka ESTÜ asutamislepingu üks peamine eesmärk (vt selle kohta Euroopa Kohtu 21. juuni 2001. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-280/99 P–C-282/99 P: Moccia Irme jt *vs.* komisjon, EKL 2001, lk I-4717, punkt 33, ja Esimese Astme Kohtu 7. juuli 1999. aasta otsus kohtuasjas T-89/96: British Steel *vs.* komisjon, EKL 1999, lk II-2089, punkt 106). Selles kontekstis, olgugi et ESTÜ asutamislepingu ja EÜ asutamislepingu sätted, mis käsitlevad riigiabi valdkonda, on teataval määral erinevad, tuleb rõhutada, et ESTÜ asutamislepingu alusel lubatud abi vastab abi mõistele EÜ artiklite 87 ja 88 tähenduses. Moonutamata konkurentsi eesmärgi saavutamine sektorites, mis algselt kuulusid söe ja terase ühisturu alla, ei ole ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise tõttu peatunud, kuna seda eesmärki peetakse silmas ka EÜ asutamislepingu raames.

56 Ühenduse õiguskorra järjepidevus ja eesmärgid, mis selle toimimist juhivad, nõuavad seega, et Euroopa Ühendus, osas, milles ta järgneb Euroopa Söe- ja Teraseühendusele ja tema enda menetluslikus raamistikus, tagaks seoses ESTÜ asutamislepingu alusel tekkinud olukordadega õiguste ja kohustuste täitmise, mis *eo tempore* kuulusid ESTÜ asutamislepingu kohaselt nii liikmesriikidele kui ka üksikisikutele, ja selle rakendamiseks vastu võetud normide järgimise. See nõue on seda enam oluline, kui riigiabi eeskirjade eiramisest tulenev konkurentsi moonutamine võib EÜ asutamislepingu kehtivuse ajal laiendada oma mõju aega pärast ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemist.

57 Eeltoodust tuleneb, et vastupidi hageja väidetule tuleb EÜ artikli 88 lõiget 2 tõlgendada nii, et see lubab komisjonil pärast 23. juulit 2002 kontrollida ESTÜ asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades antud riigiabi kokkusobivust

ühisturuga *ratione materiae* ja *ratione temporis* ning samuti ESTÜ asutamislepingu alusel vastu võetud, riigiabi lubavate otsuste kohaldamist liikmesriikide poolt seoses olukordadega, mis esinesid enne ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemist.

58 Peale selle tuleb märkida, et EÜ asutamislepingu eeskirjade järgnemine ühenduse õiguskorra raames valdkonnas, mida algselt reguleeris ESTÜ asutamisleping, peab toimuma nii, et järgitaks põhimõtteid, mis käsitlevad õiguse kohaldamist ajas. Selles osas tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et kuigi menetlusnorme kohaldatakse üldiselt kõikide menetluste suhtes, mis on nende normide jõustumise hetkel pooleli, ei ole see nii materiaalõigusnormide puhul. Viimati nimetatuid tuleb õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtete järgimise tagamiseks tõlgendada selliselt, et neid kohaldatakse enne nende jõustumist tekkinud olukordade suhtes üksnes siis, kui nende sõnastusest, eesmärkidest või ülesehitusest ilmneb selgelt, et selline mõju tuleb neile omistada (vt Euroopa Kohtu 12. novembri 1981. aasta otsus liidetud kohtuasjades 212/80–217/80: Salumi, EKL 1981, lk 2735, punkt 9, ja 10. veebruari 1982. aasta otsus kohtuasjas 21/81: Bout, EKL 1982, lk 381, punkt 13; Esimese Astme Kohtu 19. veebruari 1998. aasta otsus kohtuasjas T-42/96: Eyckeler & Malt *vs.* komisjon, EKL 1998, lk II-401, punkt 55).

59 Mis puudutab materiaalõigusnormide kohaldatavust õigusliku olukorra suhtes, mis kindlalt tekkis enne ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemist, nõuavad ühenduse õiguskorra järjepidevus ja õiguskindluse ning õiguspärase ootuse kaitse põhimõtete nõuded ESTÜ asutamislepingu kohaselt võetud materiaalõigusnormide kohaldamist asjaolude suhtes, mis kuuluvad nende kohaldamisalasse *ratione materiae* ja *ratione temporis*. See, et asjaomane õiguslik raamistik ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise tõttu faktilise olukorra hindamise hetkel enam ei kehti, ei muuda seda seisukohta, kuna nimetatud hinnang puudutab õiguslikku olukorda, mis kindlalt tekkis ajal, mil kohaldati ESTÜ asutamislepingu kohaselt vastu võetud materiaalõigusnorme.

60 Antud juhul võeti vaidlustatud otsus vastu EÜ artikli 88 lõike 2 alusel pärast menetlust, mis viidi läbi vastavalt määrusele nr 659/1999. Õiguslikku alust ja kuni vaidlustatud otsuse vastuvõtmiseni järgitud menetlust puudutavad sätted on menetlusnormid eespool punktis 58 viidatud kohtupraktika tähenduses. Kuna vaidlustatud otsus võeti vastu pärast ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemist, tegi komisjon õigesti, kui kohaldas EÜ artikli 88 lõiget 2 ja menetlusnorme, mis sisalduvad määruses nr 659/1999.

61 Mis puudutab materiaalõigusnorme ja osas, milles hageja argumendid viitavad vaidlustatud otsuse õigusvastasusele määruse nr 1407/2002 väidetava väära rakendamise tõttu, siis tuleb kõigepealt märkida, et vaidlustatud otsus puudutab õiguslikke olukordi, mis kindlalt tekkisid enne ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemist, kuna kõik asjaomased faktid leidsid aset enne 23. juulit 2002. Vaidlustatud otsuses on uuritud esiteks aastateks 1998 ja 2000 makstud abi võimalikku väära kasutamist ja teiseks aastaks 2001 komisjoni lubavat otsust ennetades makstud abi kokkusobivust ühisturuga.

62 Seega tuleb aastateks 1998 ja 2000 makstud riigiabi kasutamist kontrollida lubavate otsuste 98/637 ja 2001/162 valguses, kuna need otsused sätestasid nimetatud abi kasutamise tingimused. Osas, milles need lubavad otsused nõuavad otsusega nr 3632/93 kehtestatud õigusliku raamistiku järgimist, tuleb aastateks 1998 ja 2000 lubatud riigiabi kasutamist uurida nende eeskirjade valguses, mis selles otsuses on sätestatud.

63 Sama moodi tuleb aastaks 2001 makstud riigiabi kokkusobivust uurida otsuses nr 3632/93 sätestatud eeskirjade valguses. Kuigi selle otsusega kehtestatud õiguslik raamistik alates 24. juulist 2002 enam ei kehti ja seega ei saa pärast seda kuupäeva kindlaks teha antud abi kokkusobivust, oli see asjaomaste faktide asetleidmise ajal siiski kohaldatav kord.

64 Esimese Astme Kohus leiab siiski, et kuigi komisjon märkis vaidlustatud otsuse põhjenduse 63 punktis a, et ta kontrollis aastatele 1998 ja 2000 vastava abi kasutamist, arvestades otsustes 98/637 ja 2001/162 sätestatud tingimusi ja – kaudse tulemusena – otsuses nr 3632/93 sätestatud eeskirju, siis vaidlustatud otsuse põhjenduses 74 otsustas nimetatud institutsioon sellest hoolimata analüüsida abi, mis oli mõeldud La Prohida alasektori ümberkorraldamise erandlike kulude katmiseks, määruse nr 1407/2002 artikli 7 ja lisa alusel.

65 Sama moodi, olgugi et vaidlustatud otsuse põhjenduses 74 väljendas komisjon kavatsust uurida abi, mis oli mõeldud Buseiro sektori osalise sulgemisega seotud kulude katmiseks otsuse nr 3632/93 alusel, uuris ta vaidlustatud otsuse põhjendustes 81–83 ja 86 teatavate abide kokkusobivust ühisturuga otseselt siiski määruse nr 1407/2002 alusel.

66 Peale selle tõi komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduse 63 punktis b välja, et vastavalt teatise 2002/C 152/03 punktile 47 kavatses ta uurida aastaks 2001 komisjoni lubavat otsust ennetades makstud abi kokkusobivust määruse nr 1407/2002 artikliga 7.

67 Samas tuleb märkida, et vastavalt määruse nr 1407/2002 artikli 14 lõike 1 teisele lõigule kohaldatakse seda määrust alates 24. juulist 2002. Artikli 14 lõikes 2 ette nähtud erand lubab liikmesriigi põhjendatud taotluse korral 2002. aasta kulude katteks antava abi suhtes siiski jätkuvalt kohaldada otsuses nr 3632/93/ESTÜ sätestatud eeskirju ja põhimõtteid, välja arvatud tähtaegu ja menetlusi käsitlevad eeskirjad. Seega tuleneb määruse nr 1407/2002 artikli 14 sõnastusest selgelt, et seda määrust kohaldatakse olukordade suhtes, mis on tekkinud kõige varem alates 24. juulist 2002.

68 Komisjonil ei olnud seega alust teatise 2002/C 152/03 punktis 47 leida, et riigiabi suhtes, mida anti enne 23. juulit 2002 ilma tema eelneva heakskiiduta, tuleb kohaldada määruse nr 1407/2002 sätteid.

69 Peale selle tuleb tagasi lükata mitmed argumendid, mida komisjon selle väite toetuseks esitas. Kõigepealt ei võimaldada määruse nr 1407/2002 põhjendus 24 asuda seisukohale, et seadusandja soovis anda sellele määrusele tagasiulatuva jõu (vt eespool punkt 58), nii et selle sätted oleksid kohaldatavad enne 24. juulit 2002 tekkinud olukordade suhtes. See põhjendus viitab kõige enam vaid määruse nr 1407/2002 artiklile 14, mis sätestab, et kuigi nimetatud määrus jõustub Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval, st 2. augustil 2002, on see juba kohaldatav alates 24. juulist 2002.

70 Järgmiseks, komisjon ei saa tugineda eespool viidatud kohtuotsusele Pokrzeptowicz-Meyer. Tuleb tõdeda, et nimetatud kohtuotsuse punktis 50 esitatud põhimõte, vastavalt millele kohaldatakse endise korra ajal tekkinud olukorra tulevikus tekkivate tagajärgede suhtes kohe uut korda, on kehtiv üksnes selliste olukordade suhtes, mis on tekkinud uue korra kehtima hakkamisel, ja mitte olukordade suhtes, mis – nagu käesolevas asjas – on kindlalt tekkinud endise korra ajal (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Pokrzeptowicz-Meyer, punktid 51 ja 52).

71 Lõpuks tuleneb just EÜ asutamislepingu *lex generalis* iseloomust ESTÜ asutamislepingu suhtes, mis on kehtestatud EÜ artiklis 305, et ESTÜ asutamislepinguga ja selle rakendusnormidega kehtestatud erikord on vastavalt *lex specialis derogat legi generali* põhimõttele kohaldatav üksnes olukordade suhtes, mis tekkisid enne 24. juulit 2002.

72 Eelnevast tuleneb, et määrus nr 1407/2002 ei ole õiguslik raamistik, mille alusel võis uurida aastaid 1998 ja 2000 puudutava abi väära kasutamist või aastaks 2001 makstud abi kokkusobivust ühisturuga.

73 Komisjon väidab samas, määruse nr 1407/2002 artikli 7 ja lisa sisu on identne otsuse nr 3632/93 artikli 5 ja lisa sisuga ning et EÜ asutamislepingu eeskirjade kohaldamine ESTÜ asutamislepingu eeskirjade asemel ei tekitanud hagejale kahju.

74 Selle kohta tuleb märkida, et antud asjas tuvastatud eksimus muudab vaidlustatud otsuse õigusvastaseks ja toob seetõttu kaasa selle tühistamise üksnes juhul, kui nimetatud eksimus võib mõjutada vaidlustatud otsuse sisu. Kui on tuvastatud, et komisjon oleks jõudnud selle eksimuseta samasugusele järeldusele, kuna asjaomane viga ei saanud igal juhul mõjutada vaidlustatud otsuse sisu, siis ei ole vaja mainitud otsust tühistada (vt selle kohta seoses vaidlusega õigusliku aluse üle Euroopa Kohtu 10. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-491/01: British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, EKL 2002, lk I-11453, punkt 98; 11. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-211/01: komisjon *vs.* nõukogu, EKL 2003, lk I-8913, punkt 52, ja 14. detsembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-210/03: Swedish Match, EKL 2004, lk I-11893, punkt 44; vt samuti selle kohta seoses menetluslike õiguste rikkumisega Euroopa Kohtu 10. juuli 1980. aasta otsus kohtuasjas 30/78: Distillers *vs.* komisjon, EKL 1980, lk 2229, punkt 26; 2. oktoobri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-194/99 P: Thyssen Stahl *vs.* komisjon, EKL 2003, lk I-10821, punkt 31, ja viimaseks Esimese Astme Kohtu 27. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas T-314/01: Avebe *vs.* komisjon, EKL 2006, lk I-3085, punkt 67).

75 Tuleb tõdeda, et määruse nr 1407/2002 materiaalõigusnormid, mille alusel abi väära kasutamist ja kokkusobivust uuriti, st nimetatud määruse artikkel 7 ja lisa lõike 1 punktid c, f, g, h, i ja k näevad ette samasugused eeskirjad nagu need, mis on sätestatud otsuse nr 3632/93 artiklis 5 ja lisa I lõike punktides c, e, f, g, h, i ja k. Järelikult

oleks komisjon jõudnud samadele järeldustele, kui ta oleks õigesti kohaldanud otsust nr 3632/93.

76 Peale selle tuleneb vaidlustatud otsusest samuti, et teatavatel juhtudel kohaldas komisjon tähelepanelikult otsust nr 3632/93, sest ta uuris, kas teatavad kulud kuulusid selle otsuse lisa I lõike punktis l nimetatud kategooriasse, mille puhul on tegemist kulukategooriaga, mida määruse nr 1407/2002 lisas uuesti sätestatud ei ole.

77 Kuna määruse nr 1407/2002 ekslik kohaldamine otsuse nr 3632/93 asemel ei mõjutanud vaidlustatud otsuse tähendust ja sisu, ei saa asuda seisukohale, et see eksimus, nii kahetsusväärne kui see ka on, on selline, mis muudab vaidlustatud otsuse õigusvastaseks.

78 Kõigil eeltoodud põhjustel tuleb esimene väide, mis põhineb komisjoni pädevuse puudumisel võtta vastu vaidlustatud otsus EÜ artikli 88 lõike 2 alusel, tagasi lükata. Sama järeldus kehtib osas, milles hageja esimese väite raames leiab, et vaidlustatud otsus on määruse nr 1407/2002 kohaldamise tõttu õigusvastane.

Teine väide, mis põhineb menetlusnormide rikkumisel otsuse 2002/827 artiklite 1, 2 ja 5 kehtetuks tunnistamise ja vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluses

Poolte argumendid

79 Hageja väidab, et menetlus, mida komisjon vaidlustatud otsuse vastuvõtmiseks rakendas, ei olnud kohane.

80 Hageja vaidleb vastu komisjoni argumentidele, mille kohaselt see väide ei ole vastuvõetav, ja leiab, et otsust alustada uurimismenetlust EÜ artikli 88 lõike 2 alusel saab vaidlustada osas, milles see määratleb abi olemasolevana või uuena (Esimese Astme Kohtu 15. septembri 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-126/96 ja T-127/96: BFM ja EFIM *vs.* komisjon, EKL 1998, lk II-3437, punktid 39–43). Esiteks ei ole hageja vaidlustanud käesolevas asjas otsuses 2002/827 uuritud abi määratlust ja teiseks ei muutnud 19. veebruari 2003. aasta otsus alustada uurimismenetlust asjaomast määratlust. Seega ei olnud vaja viimatimainitud otsuse peale hagi esitada.

81 Järgmiseks väidab hageja, et ei EÜ artikli 88 lõige 2 ega määrus nr 659/1999 sisalda sätteid selle kohta, millist menetlust ebasoodsa otsuse tühistamiseks kohaldada. Määruse nr 659/1999 artiklit 9 kohaldatakse üksnes vastavalt selle määruse artikli 4 lõigetele 2 või 3 või artikli 7 lõigetele 2, 3 või 4 tehtud soodsate otsuste tühistamiseks, st otsuste, millega komisjon tuvastab teatavatel tingimustel või tingimusteta kas abi puudumise või selle kokkusobivuse ühisturuga. Tühistatud artiklid käsitlesid abi, mida oli kas vääralt kasutatud või mis oli kuulutatud ühisturuga kokkusobimatuks. Peale selle näeb määruse nr 659/1999 artikkel 9 ette otsuse tühistamise, kui see põhineb menetluse käigus esitatud ebaõigel teabel, mis oli otsuse tegemisel määrav. Otsuse 2002/827 artiklite 1, 2 ja 5 tühistamine ei tulenenud ebaõigest teabest, vaid õigusvastasusest, mis tekkis kohaldatud menetlusnormide rikkumise tõttu.

82 Hageja väidab, et kuna määrus nr 659/1999 ei kehtesta mingit menetlust õigusvastase ebasoodsa otsuse tühistamiseks, siis oleks komisjon pidanud vaidlustatud otsuse oma algatusel ja viivitamatult tühistama. Kohaldades otsuse 2002/827 artiklite 1, 2 ja 5 tühistamiseks määruse nr 659/1999 artiklis 9 sätestatud menetlust, rikkus komisjon seaduslikkuse põhimõtet osas, milles ta jättis need sätted jõusse kuni vaidlustatud otsuse vastuvõtmise päevani, täpsemalt 5. novembrini 2003, olgugi et ta oli teadlik,

et need sätted olid õigusvastased, sundides seeläbi hagejat kandma kulusid ja ebamugavust, mis olid seotud Hispaania ametiasutuste poolt alustatud täitmismenetlusega. Komisjon rikkus ka hea halduse põhimõtet, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 41 lõikes 1, mille kohaselt on igaühel õigus sellele, et liidu institutsioonid ja organid käsitleksid tema küsimusi mõistliku aja jooksul.

83 Hageja lisab, et komisjon ei saa vaidlustada otsuse 2002/827 õigusvastasust, kuna ta pidas vajalikuks tunnistada selle otsuse artiklid 1, 2 ja 5 kehtetuks.

84 Peale selle ei ole hageja nõus sellega, et asjakohane on fakt, et hagi ei esitatud vaidlustatud otsuse artikli 6 vastu, kuna hagiga ei taotleta selle sättega kehtestatud tühistamise tühistamist, vaid see puudutab komisjoni järgitud tühistamismenetlust.

85 Komisjon leiab, et see väide on vastuvõetamatu, kuna see on esitatud liiga hilja. 19. veebruari 2003. aasta otsus alustada menetlust välistas otsuse 2002/827 artiklite 1, 2 ja 5 kohese tühistamise. Seega oleks hageja pidanud esitama hagi otsuse peale alustada menetlust.

86 Lisaks sellele märgib komisjon, et kuna hagi ei esitatud vaidlustatud otsuse artikli 6 peale, millega otsuse 2002/827 artiklid 1, 2 ja 5 tühistatakse, ei saa seda hagi suunata sellele, kuidas tühistamine ellu viidi. Juhul kui komisjon oleks otsuse kohe tühistanud, siis ta oleks igal juhul pidanud alustama EÜ artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetluse, et veelkord uurida asjaomase abi kokkusobivust. Komisjon on seisukohal, et otsuse kohe tühistamata jätmine ei mõjuta kuidagi käesolevas asjas kõne all olevaid sätteid. Lisaks, eeldusel, et määruse nr 659/1999 artikkel 9 ei luba sellist tühistamist

nagu antud asjas, puudutab see õigusvastane akt üksnes vaidlustatud otsuse artiklit 6, millele aga käesolev hagi suunatud ei ole.

87 Järgmiseks väidab komisjon, et otsus 2002/827 võeti vastu osaliselt väära informatsiooni põhjal, mis tulenes nüanssidest, mis ilmnesid, kui hageja esitas uut teavet menetluses, mis viis vaidlustatud otsuse vastuvõtmiseni. Ta märgib, et põhjuseid, mis tõid kaasa menetluse taasavamise, täpsemalt kahtlusi menetluse suhtes, mis viis otsuse 2002/827 vastuvõtmiseni, ja huvi tugevdada menetluslikke tagatisi, ei ole määruse nr 659/1999 artiklis 9 otseselt loetletud. Siiski on komisjon seisukohal, et selles sättes nimetatud tühistamise võimalused ei ole ammendavad. Ühenduse õiguse üldpõhimõtted lubavad negatiivseid otsuseid tühistada, kui ilmnevad kahtlused vastuvõtmismenetluse õiguspärasuse suhtes (Euroopa Kohtu 26. veebruari 1987. aasta otsus kohtuasjas 15/85: Consorzio Cooperative d'Abruzzo *vs.* komisjon, EKL 1987, lk 1005, punktid 12 ja 17).

88 Mis puudutab viisi, kuidas teistkordset uurimist läbi viidi, siis leiab komisjon, et see uurimine võis mõjutada hageja konkurente. Seega oli olukorra teistkordse uurimise viis komisjoni seisukohast kooskõlas seaduslikkuse ja hea halduse põhimõtetega.

Esimese Astme Kohtu hinnang

– Vastuvõetavus

89 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt saab EÜ artikli 230 tähenduses esitada tühistamishagi selliste aktide ja otsuste suhtes, mis tekitavad hagejale kohustuslikke

õiguslikke tagajärgi, mis puudutavad hageja huve, tuues kaasa selge muudatuse tema õiguslikus seisundis (Euroopa Kohtu 11. novembri 1981. aasta otsus kohtuasjas 60/81: IBM *vs.* komisjon, EKL 1981, lk 2639, punkt 9; Esimese Astme Kohtu 16. juuli 1998. aasta otsus kohtuasjas T-81/97: Regione Toscana *vs.* komisjon, EKL 1998, lk II-2889, punkt 21, ja Esimese Astme Kohtu 2. juuni 2003. aasta määrus kohtuasjas T-276/02: Forum 187 *vs.* komisjon, EKL 2003, lk II-2075, punkt 39).

90 Toimingute või otsuste peale, mis tehakse mitmeastmelise, eelkõige asutusesisese menetluse käigus, võib põhimõtteliselt hagi esitada vaid siis, kui need kujutavad endast meetmeid, mis väljendavad institutsiooni lõplikku seisukohta kõnealuses menetluses, seevastu vahemeetmete peale, millega valmistatakse ette lõppotsust, ei saa hagi esitada (eespool viidatud kohtuotsus IBM *vs.* komisjon, punkt 10, ja Esimese Astme Kohtu 10. juuli 1990. aasta otsus kohtuasjas T-64/89: Automec *vs.* komisjon, EKL 1990, lk II-367, punkt 42).

91 Selle kohtupraktika valguses kujutab komisjoni lõplik otsus viia lõpule EÜ artikli 88 lõikes 2 sätestatud uurimismenetlus endast meedet, mida võib vaidlustada EÜ artikli 230 alusel. Selline otsus tekitab siduvaid õiguslikke tagajärgi, mis võivad puudutatud poolte huve mõjutada, sest sellega viiakse asjaomane menetlus lõpule ning tehakse lõplik otsus uuritud meetme kokkusobivuse kohta riigiabi suhtes kohaldatavate normidega. Seega on huvitatud pooltel alati võimalus vaidlustada lõplikku otsust, mis viib ametliku uurimismenetluse lõpule, ja neil peab selle raames olema võimalik vaidlustada erinevaid osi, mis moodustavad komisjoni lõpliku seisukoha aluse (Esimese Astme Kohtu 27. novembri 2003. aasta otsus kohtuasjas T-190/00: Regione Siciliana *vs.* komisjon, EKL 2003, lk II-5015, punkt 45).

92 Nimetatud võimalus ei sõltu sellest, kas otsus alustada ametlikku uurimismenetlust tekitab õiguslikke tagajärgi, mis võivad olla tühistamishagi esemeks. Võimalus vaidlustada ametliku menetluse alustamise otsust ei tohi vähendada huvitatud poolte menetluslikke õigusi, takistades neil lõplikku otsust vaidlustada ja tugineda oma

hagi toetuseks rikkumistele selle otsuseni viiva menetluse igas staadiumis (eespool viidatud kohtuotsus Regione Siciliana *vs.* komisjon, punktid 46 ja 47).

93 Seega ei saa komisjon tugineda asjaolule, et hageja esitas teise väite liiga hilja.

– Sisu

94 Hageja väidab sisuliselt seda, et vaidlustatud otsusega rikuti olulisi menetlusnorme. Kuna määruse nr 659/1999 artiklis 9 sätestatud menetlus ei ole kohaldatav, rikkus komisjon seaduslikkuse ja hea halduse põhimõtteid, tühistades otsuse 2002/827 artiklid 1, 2 ja 5 alles siis, kui lõppes ametlik uurimismenetlus, mida alustati eesmärgiga võtta vastu vaidlustatud otsus, ja mitte viivitamatult siis, kui tehti otsus nimetatud ametlikku menetlust alustada.

95 Sellega seoses tuleb esile tõsta, et antud asjas ei ole määruse nr 659/1999 artiklis 9 sätestatud menetlust kohaldatud. Ei otsus alustada ametlikku uurimismenetlust ega vaidlustatud otsus maini määruse nr 659/1999 artiklis 9 sätestatud menetluse kohaldamist. Sellest tuleneb, et osas, milles hageja käesoleva väite raames väidab, et komisjon toimis valesti, kui kohaldas määruse nr 659/1999 artiklis 9 sätestatud menetlust, tuleb see väide tagasi lükata, sest sellel puudub faktiline alus.

96 Peale selle, nagu väidab hageja, ei olnud see menetlus kohaldatav. Määruse nr 659/1999 artikli 9 sõnastusest nähtub, et selles sättes ette nähtud menetlust

kohaldatakse üksnes vastavalt artikli 4 lõigetele 2 või 3 ning artikli 7 lõigetele 2, 3 või 4 tehtud positiivse otsuse tühistamisele, kui see otsus põhines menetluse käigus esitatud ebaõigel teabel. Käesolevas asjas kujutavad otsuse 2002/827 artiklid 1, 2 ja 5 endast negatiivset otsust, sest nendes on sedastatud aastateks 1998 ja 2000 lubatud abisumma väär kasutamine ja aastaks 2001 õigusvastaselt makstud abi kokkusobimatus ühisturuga.

97 Seda arvestades tuleb märkida, et komisjoni võimalus tühistada riigiabi käsitlev otsus ei piirdu igal juhul mitte ainult määruse nr 659/1999 artiklis 9 nimetatud olukorraga. See säte vaid väljendab täpsemalt õiguse üldpõhimõtet, mille kohaselt on subjektiivseid õigusi tekitanud õigusvastase haldusakti tagasiulatuv tühistamine lubatud (vt eelkõige Euroopa Kohtu 12. juuli 1957. aasta otsus liidetud kohtuasjades 7/56, 3/57–7/57: Algera jt *vs.* Assemblée, EKL 1957, lk 81, 116, ja 3. märtsi 1982. aasta otsus kohtuasjas 14/81: Alpha Steel *vs.* komisjon, EKL 1982, lk 749, punkt 10; Esimese Astme Kohtu 5. detsembri 2000. aasta otsus T-197/99: Gooch *vs.* komisjon, EKL AT 2000, lk I-A-271 ja II-1247, punkt 53) eelkõige siis, kui asjaomane haldusakt võeti vastu väära või mittetäieliku teabe alusel, mille esitas huvitatud pool (vt Euroopa Kohtu 22. märtsi 1961. aasta otsus liidetud kohtuasjades 42/59 ja 49/59: S.N.U.P.A.T. *vs.* ülemamet, EKL 1961, lk 103, 160). Võimalus subjektiivseid õigusi tekitanud õigusvastane haldusakt tagasiulatuvalt tühistada ei piirdu siiski vaid selle asjaoluga, kuna selliselt võib alati tühistada, eeldusel, et nimetatud akti andnud institutsioon järgib tingimusi, mis puudutavad mõistlikku tähtaega ja õiguspäraseid ootusi, mis tekkisid soodustatud isikul, kes võis tugineda selle akti õiguspärasusele.

98 Käesolevas asjas tuleb tõdeda, et ametliku uurimismenetluse alustamise otsusest nähtub, et selle ametliku menetluse alustamise põhjus ei tulenenud väärast hinnangust, mille komisjon andis otsuses 2002/827 aastateks 1998 ja 2000 lubatud abi kasutamise õigusvastasele laadile ja aastaks 2001 makstud abi kokkusobivusele ühisturuga, vaid üksnes teatavatest kahtlustest küsimuse suhtes, kas oli järgitud kohaldatavaid menetluseeskirju.

99 Peale selle ei nähtu toimikust, et komisjonil oli ametliku menetluse avamisel teavet, mis viitas sellele, et otsuse 2002/827 artiklite 1, 2 ja 5 aluseks oli asjaomase abi väär hindamine.

100 Lisaks tuleb tõdeda, et otsuse 2002/827 artiklite 1, 2 ja 5 kohe tühistamata jätmine ei omanud mingit mõju vaidlustatud otsuse artiklite 1, 3 ja 4 sisule, mis moodustavad käesoleva tühistamishagi eseme. Hageja ei ole tõendanud ega isegi väitnud, et otsuse 2002/827 kehtima jätmine ametliku uurimismenetluse ajal võis mõjutada asjaomaste poolte võimalust esitada oma seisukohad.

101 Veel, mis puudutab hageja poolt välja toodud asjaolu (vt eespool punkt 82), et nimetatud artiklite kohe tühistamata jätmine sundis teda kandma kulusid ja ebamugavust, mis olid seotud Hispaania ametiasutuste poolt alustatud täitmismenetlusega, siis piisab, kui märkida, et see asjaolu ei ole oma laadist tulenevalt käesoleva tühistamishagi juures asjakohane.

102 Seega, isegi kui tõdeda, nagu väidab hageja, et komisjon rikkus seaduslikkuse ja hea halduse põhimõtteid, kui jättis tühistamata otsuse 2002/827 artiklid 1, 2 ja 5 hetkest, mil algas ametlik uurimismenetlus, siis selline rikkumine, eeldades, et see on tõendatud, ei muuda vaidlustatud otsuse artikleid 1, 3 ja 4 mingil juhul õigusvastasteks.

103 Järelikult tuleb teine väide tagasi lükata.

Kolmas väide, mis põhineb õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte ja menetlusnormide rikkumisel

Poolte argumendid

104 Kolmas väide jaguneb kahte ossa, millest esimene on peamine ja teine alternatiivne.

105 Esimese osa raames märgib hageja, et ametliku uurimismenetluse alustamise otsuses on täpsustatud, et nimetatud menetlust alustati uuesti eesmärgiga tühistada otsuse 2002/827 artiklid 1, 2 ja 5 ning asendada see otsus uue lõpliku otsusega.

106 Vaidlustatud otsus tunnistas vääraks ja põhjendamatuks 513 757,49 euro (85 482 054 peseetat) suuruse abisumma, mis puudutas Buseiro sektori põhjaosa paljandustöid, ja 508 456,24 euro (84 600 000 peseetat) suuruse abisumma, mis puudutas ventilatsioonišahtide ehitamist ja muid ventilatsioonitöid Sorriba sektoris. Hageja leiab, et otsus 2002/827 oleks võinud neid abisummasid siiski käsitleda ühisturuga kokkusobivatena ja seega ei kuulunud need artiklite 1, 2 ja 5 kohaldamisalasse.

107 Osas, milles komisjoni poolt võetud pooldav seisukoht eespool mainitud abi suhtes ei põhinenud ebaõigel teabel, ei ole üks määruse nr 659/1999 artiklis 9 sätestatud tingimustest täidetud. Otsust alustada tühistamismenetlust on põhjendatud üksnes menetlusnormide rikkumisega menetluses, mida kohaldati otsuse 2002/827 vastuvõtmisel. Seega kuna määruse nr 659/1999 artikli 9 kohaldamise tingimused ei olnud

täidetud, rikkus komisjon õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet osas, milles hageja võis õiguspäraselt leida, et otsus 2002/827 oli lõplik niivõrd, kuivõrd see puudutas abi, mis ei olnud ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud.

108 Hageja rõhutab, et komisjoni hinnang otsuses 2002/827 põhineb dokumendil, mis käsitleb mahajäetud kaevanduse taastamist, mis selgitas kaevanduse ühe osa sulgemise kulude jaotamist selliselt, et need kulud sisaldasid üheselt kulutusi, millele oli suunatud abi summas 1 022 213,33 eurot, mis puudutas Buseiro sektori põhjaosa paljandustöid ja ventilatsioonišahtide ehitamist ning muid ventilatsioonitöid Sorriba sektoris. Lisaks sellele tuleneb ametliku uurimismenetluse, mille eesmärk oli otsuse 2002/827 tühistamine, alustamise otsusest, et komisjon kasutas nimetatud dokumenti hagejale makstud abi esialgses analüüsis.

109 Hageja leiab, et otsuse 2002/827 põhjendused ei puuduta kulutusi, millele 1 022 213,33 euro suurune summa oli suunatud, ja meenutab, et õigusakti põhjendusi tuleb hinnata mitte üksnes nende sõnasõnalist tähendust arvestades, vaid samuti selle konteksti ja faktilisi asjaolusid arvesse võttes (Euroopa Kohtu 22. märtsi 2001. aasta otsus kohtuasjas C-17/99: Prantsusmaa *vs.* komisjon, EKL 2001, lk I-2481, punkt 36, ja 19. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-114/00: Hispaania *vs.* komisjon, EKL 2002, lk I-7657, punkt 63).

110 Selle väite teise osa raames väidab hageja teise võimalusena, et kui Esimese Astme Kohus leiab, et määruse nr 659/1999 artikkel 9 võimaldas antud asjas tühistada otsuse 2002/827, siis rikkus komisjon menetlust, mis on kohaldatav määruse nr 659/1999 artikli 6 alusel.

111 Nimetatud säte nõuab, et komisjon alustaks enne soodsa otsuse tegemist ametlikku uurimismenetlust ja et seda ametlikku menetlust alustavas otsuses viiks ta läbi otsuse nende osade esialgse hindamise, mida ta kavatseb tühistada, ning tooks välja kahtlused asjaomase abi kokkusobivuse suhtes ühisturuga. Selle nõude eesmärk on võimaldada huvitatud pooltel esitada oma seisukohad vastavalt põhimõttele, mille kohaselt ei tohi ühtki ebasoodsat otsust vastu võtta ilma, et pooltel, kelle kahjuks otsus on tehtud, oleks võimalik esitada oma seisukohad kahtluste suhtes, mida komisjon võib omada (Euroopa Kohtu 14. veebruari 1990. aasta otsus kohtuasjas C-301/87: Prantsusmaa *vs.* komisjon, EKL 1990, lk I-307, punkt 29; kohtujurist Alberi ettepanek Euroopa Kohtu 24. septembri 2002. aasta otsuse suhtes liidetud kohtuasjades C-74/00 P ja C-75/00 P: Falck ja Acciaierie di Bolzano *vs.* komisjon, EKL 2002, lk I-7869, I-7876, punktid 96 ja 99, ning Esimese Astme Kohtu 6. märtsi 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-228/99 ja T-233/99: Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen *vs.* komisjon, EKL 2003, lk II-435, punktid 142 ja 147).

112 Komisjoni alustatud ametliku uurimismenetluse esemeks ei olnud otsuses 2002/827, mis tunnistab teatava riigiabi ühisturuga kokkusobivaks, ettevõtja suhtes võetud positiivsed seisukohad, vaid üksnes selle otsuse artiklite 1, 2 ja 5 tühistamine. Lisaks ei teinud komisjon mitte ühtegi esialgset hinnangut ega väljendanud oma kahtlusi abi suhtes, mille osas oli otsuses 2002/827 soodne seisukoht võetud. Hageja leiab vastupidi, et ametlikku uurimistmenetlust alustavas otsuses käsitleti abi, mis oli otsuses 2002/827 tunnistatud ühisturuga kokkusobivaks, samuti kokkusobivana.

113 Jättes Hispaania ametivõimudele ja hagejale teatamata nii oma kahtlustest abi suhtes, mis oli otsuses 2002/827 ühisturuga kokkusobivaks tunnistatud, kui ka selle otsuse võimalikust tühistamisest suuremas ulatuses kui vaid selle artiklid 1, 2 ja 5, ei võimaldanud komisjon Hispaania Kuningriigil ja hagejal esitada selles osas oma tarvilikke seisukohti. Seega on vaidlustatud otsuse artiklid 1, 3 ja 4 võetud vastu menetlusnorme rikkudes.

114 Komisjon, vaidlustab käesoleva väite põhjendatuse.

Esimese Astme Kohtu hinnang

115 Käesoleva väite esimese osa suhtes märgib Esimese Astme Kohus, et otsuse 2002/827 põhjendusest 3 tuleneb, et nimetatud otsuse esemeks oli uurida esiteks otsuse nr 3632/93 artiklis 5 sätestatud erandlike kulude katteks aastateks 1998 ja 2000 antud abisummade, milleks olid vastavalt 3 918 049,35 eurot (651 908 560 peseetat) ja 2 786 246,34 eurot (463 592 384 peseetat), ja mis olid kaetud lubavate otsustega 98/637 ning 2001/162, väära kasutamist ja teiseks otsuse nr 3632/93 artiklis 5 sätestatud erandlike kulude katteks aastaks 2001 komisjoni lubavat otsust ennetades makstud abi kogusummas 2 367 817 eurot (393 971 600 peseetat) kokkusobivust ühisturuga.

116 Otsuse 2002/827 artiklitest 1 ja 2 koostoimes selle otsuse põhjendustega 3 ja 19–22 tuleneb, et komisjon tuvastas, et erandlike kulude katteks aastateks 1998 ja 2000 lubatud abi kasutati vääralt kuni 2 745 428,96 euro (456 800 943 peseetat) suuruses osas. Mis puudutab aastaks 2001 erandlike kulude katteks antud abi, siis tuvastas komisjon, et kogu antud summa ehk 2 367 817 eurot (393 971 600 peseetat) oli ühisturuga kokkusobimatu.

117 Seega tuleb tõdeda, et otsuse 2002/827 artiklid 1, 2 ja 5 tunnistasid ühisturuga kokkusobimatuks ja kohustasid Hispaania Kuningriiki tagasi nõudma kogu abi, mis anti erandlike kulude katteks aastateks 1998, 2000 ja 2001, välja arvatud siiski

3 958 866,73 euro (658 700 000 peseetat) suurune summa, mis maksti aastateks 1998 ja 2000, mida eespool nimetatud artiklid ei puuduta ja mis jäi seega lubavate otsuste 98/637 ja 2001/162 kohaldamisalasse.

118 Hageja leiab, et 513 757,49 euro (85 482 054 peseetat) suurune abisumma ja 508 456,24 euro (84 600 000 peseetat) suurune abisumma, mis puudutasid vastavalt Buseiro sektori põhjaosa paljandustöid ning ventilatsioonišahtide ehitamist ja muid ventilatsioonitöid Sorriba sektoris, moodustavad osa 3 958 866,73 euro (658 700 000 peseetat) suurusest summast, mis vastab aastateks 1998 ja 2000 erandlike kulude katteks antud abi osale, mille suhtes väära kasutamist ei tuvastatud.

119 Selles osas tuleb vastupidi hageja väidetule täpsustada, et kuigi otsuses 2002/827 komisjon ei kinnitanud, et aastateks 1998 ja 2000 erandlike kulude katteks antud abi osa suhtes tuvastati väär kasutamine, ei tähenda see siiski *a contrario* seda, et ta leidis, et nimetatud summat kohaldati kooskõlas otsuse nr 3632/93 artikli 5 nõuetega. Arvestades teavet, mis talle hindamiseks esitati, tõdes komisjon vaid seda, et neid abisummasid ei olnud vääralt kasutatud. Seega asjaolu, et otsuses 2002/827 on sedastatud aastateks 1998 ja 2000 erandlike kulude katteks makstud abi ainult ühe osa väär kasutamine, ei anna hagejale mingit täiendavat subjektiivset õigust, mida ei andnud algsed lubavad otsused seoses asjaomase abi teise osaga, mille osas väära kasutamist ei tuvastatud. Nagu eespool punktis 117 on juba märgitud, jäi nimetatud osa lubavate otsuste 98/637 ja 2001/162 kohaldamisalasse ja seega tuleb eeldada, et seda kasutati õiguspäraselt (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 11. mai 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-111/01 ja T-133/01: Saxonia Edelmetalle ja Zemag *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-1579, punkt 86).

120 Lisaks osas, milles komisjon kavatses tühistada otsuse 2002/827 artiklid 1, 2 ja 5, st sätted, mis puudutavad aastateks 1998, 2000 ja 2001 erandlike kulude katteks antud abi kokkusobimatust ühisturuga, ja võtta selles osas vastu uue otsuse, oli ta kohustatud aastateks 1998 ja 2000 antud abi võimaliku väära kasutamise uurimisel uurima asja uuesti samal faktilisel alusel, mis esines otsuse 2002/827 vastuvõtmise ajal. Samuti osas, milles aastaks 2001 erandlike kulude katteks antud kogu abi tunnistati ühisturuga kokkusobimatuks, pidi komisjon kogu seda abi uuesti uurima. Seega pidi uue ametliku menetluse raames läbi viidud uurimine puudutama kõiki abisummasid, mida esimesel korral uuriti menetluses, mis tõi kaasa otsuse 2002/827 vastuvõtmise. Nagu on märgitud eespool punktis 115, tuleneb otsuse 2002/827 põhjendusest 3, et nimetatud otsuse esemeks oli uurida esiteks otsuse nr 3632/93 artikli 5 raames erandlike kulude katteks aastateks 1998 ja 2000 antud abisummade, milleks olid 3 918 049,35 eurot (651 908 560 peseetat) ja 2 786 246,34 eurot (463 592 384 peseetat), võimalikku väära kasutamist ja teiseks aastaks 2001 komisjoni otsust ennetades makstud 2 367 817 euro (393 971 600 peseetat) suuruse abisumma kooskõla selle sama sättega.

121 Eelnevat arvesse võttes ei saa hageja tugineda õiguspärasele ootusele, et abisummad, mille osas ei tuvastatud otsuses 2002/827 väära kasutamist, ei kuulunud komisjoni uurimise alla uue ametliku menetluse raames, mille alustamise otsus tehti Hispaania Kuningriigile teatavaks 19. veebruari 2003. aasta kirjaga.

122 Neil põhjustel, isegi kui leida, nagu väidab hageja, et 513 757,49 euro (85 482 054 peseetat) suurune abisumma ja 508 456,24 euro (84 600 000 peseetat) suurune abisumma, mis puudutasid vastavalt Buseiro sektori põhjaosa paljandustöid ning ventilatsioonišahtide ehitamist ja muid ventilatsioonitöid Sorriba sektoris, ei olnud hõlmatud otsuse 2002/827 artiklitega 1, 2 ja 5, ei saa kindlasti asuda seisukohale, et vaidlustatud otsus võeti vastu sellise õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet

rikkudes, mis tugines asjaolule, et komisjon tuvastas viimatimainitud otsuse raames, et need abisummad olid ühisturuga kokkusobivad.

123 Järelikult tuleb kolmanda väite esimene osa tagasi lükata.

124 Väite teise osa kohta, mis põhineb määruse nr 659/1999 artikli 6 alusel kohaldatava menetluse rikkumisel, tuleb meenutada, et vastavalt sellele sättele peab ametliku menetluse alustamise otsus võimaldama huvitatud pooltel ametlikus menetluses tõhusalt osaleda ja oma argumente esitada. Selleks on piisav, et pooled oleksid teadlikud põhjendustest, mis viisid komisjoni esialgse järelduseni, et asjaomane meede võib olla ühisturuga kokkusobimatu (Esimese Astme Kohtu 30. aprilli 2002. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-195/01 ja T-207/01: Government of Gibraltar *vs.* komisjon, EKL 2002, lk II-2309, punkt 138, ja 23. oktoobri 2002. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-269/99, T-271/99 ja T-272/99: Diputación Foral de Guipúzcoa jt *vs.* komisjon, EKL 2002, lk II-4217, punkt 105).

125 Komisjon peab riigiabi uurimise menetluse käigus võtma arvesse õiguspärast ootust, mis asjassepuutuvatel pooltel võib tekkida seoses ametliku menetluse algatamise otsuses sisalduvaga (Esimese Astme Kohtu 5. juuni 2001. aasta otsus kohtuasjas T-6/99: ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi *vs.* komisjon, EKL 2001, lk II-1523, punkt 126), ning seejärel seoses sellega, et komisjon ei tugine oma lõplikus otsuses sellise teabe puudumisele, mille puhul ei olnud asjassepuutuvatel pooltel neid asjaolusid arvesse võttes võimalik teada, et nad peavad seda teavet talle esitama.

126 Käesolevas asjas väidab hageja, et ametliku uurimismenetluse alustamise otsuses ei avaldanud komisjon mingeid kahtlusi siseturuga kokkusobivuse suhtes 513 757,49 euro (85 482 054 peseetat) ja 508 456,24 euro (84 600 000 peseetat) suuruste summade puhul, mis puudutasid vastavalt Buseiro sektori põhjaosa paljandustöid ning ventilatsioonišahtide ehitamist ja muid ventilatsioonitöid Sorriba sektoris.

127 Esimese Astme Kohus leiab siiski, et ametliku uurimismenetluse alustamise otsus sisaldab viiteid, mis võimaldavad huvitatud pooltel esitada oma argumendid asjaomaste abisummade kokkusobivuse suhtes ühisturuga.

128 513 757,49 euro (85 482 054 peseetat) suuruse, Buseiro sektori põhjaosa paljandustööde katmiseks mõeldud abisumma osas tuleb märkida, et ametliku menetluse alustamise otsuse punktis 5 pealkirjaga „Teabe nõudmine" palus komisjon talle esitada sõltumatute kaevandusekspertide aruande, mis sisaldab eelkõige „põhjendust seoses küsimusega, kas pinnase teisaldamise kulud Buseiro pealmaakaevanduses kirjendati majandusaastal kui tegevuskulud või investeeringud".

129 Nagu komisjon Esimese Astme Kohtu kirjalike küsimuste vastustes õigesti rõhutas, tuleneb otsuse nr 3632/93 artiklist 5, et erandlike kulude katmiseks mõeldud abi võib anda üksnes nendele kuludele, mis ei ole seotud jooksva tootmisega. Seda normi, mille eesmärk on tagada, et sama kulutus ei saaks kumulatiivselt tootmisabi ja erandlike kulude katmiseks mõeldud abi, kohaldatakse otsuse 98/637 V punkti neljandas lõigus ning otsuse 2001/162 põhjenduses 41.

130 Seega ei võinud hageja mitte teada, arvestades kohaldatavaid õigusnorme, mille sisu on meenutatud lubavates otsustes 98/637 ja 2001/162, et Buseiro sektoris pinnase teisaldamise kulude kirjendamine ettevõtte raamatupidamises tootmiskuluna võis viia komisjoni järelduseni, et erandlike kulude katmiseks mõeldud abi ei vasta otsuse nr 3632/93 artiklis 5 sätestatud tingimustele.

131 Selles osas tõdeb Esimese Astme Kohus, et kuigi hageja väidab, et Buseiro sektoris pinnase teisaldamisega seotud kulud tulenevad kaevanduste sulgemisest, ei vaidlusta ta asjaolu, et neid kulusid kattis osaliselt tegevusabi otsuse nr 3632/93 artikli 3 tähenduses ja et seega maksti nende kulude katmiseks kumulatiivset abi.

132 Eelnevat arvesse võttes leiab Esimese Astme Kohus, et eespool punktis 128 viidatud komisjoni teabenõue võimaldas hagejal esitada oma argumendid ja tõendid, mida ta võis antud küsimuses pidada vajalikuks, teades igakülgselt kõiki faktilisi asjaolusid.

133 Abi osas, mis oli mõeldud katma 508 456,24 euro (84 600 000 peseetat) suurust abisummat, mis puudutas ventilatsioonišahtide ehitamist ja muid ventilatsioonitöid Sorriba sektoris, märgib Esimese Astme Kohus, et ametliku uurimismenetluse alustamise otsuse punktis 4.2, mis käsitleb aastaks 2001 erandlike kulude katmiseks antud abi, tõi komisjon välja, et „kulud, mis vastavad kaevandusesisestele ohutustöödele, ei vastanud […] ümberkorraldamisele, mis leidis aset 1998–2001, võttes arvesse, et need tööd hõlmasid ventilatsioonišahte, mis olid vajalikud teiste Sorriba sektori maardlate töötamiseks”.

134 Lisaks, selle otsuse punktis 5, mis käsitleb teabe nõudmist, palus komisjon, et sõltumatute kaevandusekspertide aruanne sisaldaks selgitusi selle kohta, kas 2001. aasta kaevandustööde eesmärk, mis olid suunatud naabersektorite ohutuse tagamisele ja ventilatsioonisüsteemi muutmisele, oli tagada mahajäetud kaevanduste ohutus või teostada uute maardlate tööshoidmiseks vajalikke töid.

135 Seega tuleb tõdeda, et komisjon väljendas kahtlusi selle abi kooskõla suhtes otsuse nr 3632/93 artikliga 5, mis oli mõeldud katma kulusid seoses ventilatsioonišahtide ehitamisega ja muude ventilatsioonitöödega Sorriba sektoris. Järelikult oli hagejal haldusmenetluses võimalik tõhusalt esitada oma märkusi.

136 Kuna ühegi argumendiga, mis hageja oma kolmanda väite teise osa toetuseks esitas, ei saa nõustuda, tuleb see tagasi lükata.

137 Eelmainitust tuleneb, et kolmas väide tuleb selle täieliku põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Neljas väide, mis põhineb ilmsetel hindamisvigadel

138 Hageja väidab, et komisjon tegi ilmseid hindamisvigu, kui tunnistas seitse abisummat ühisturuga kokkusobimatuks. Esimese Astme Kohus uurib hageja poolt seoses iga abisummaga esitatud etteheiteid järgemööda.

295 409,47 euro (49 152 000 peseetat) suurune summa, mis on seotud La Prohida alasektoris käikude ehitamisega kogupikkuses 1030 m

– Vaidlustatud otsus

139 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 75 märkis komisjon eelkõige, et 170 000 t mahajäetud söe kaevandamiseks vajalike käikude kogupikkuses 1030 m ehitamise kulud lisati ettevõtte raamatupidamises tegevuskulude alla. Kuna 40% neist kuludest oli kaetud riigiabiga, leidis komisjon, et abi kokkusobimatu kumuleerumise vältimiseks võis õigustatud olla maksimaalselt 60% selle 1030 m käikude ehitamise kuludest ehk 443 114,21 eurot (73 728 000 peseetat). Seega leidis komisjon, et ülejäänud summa ehk 295 409,47 eurot (49 152 000 peseetat) ei olnud ühisturuga kokkusobiv.

– Poolte argumendid

140 Hageja väidab, et komisjoni hinnang ei ole põhjendatud, võttes arvesse La Prohida alasektori kaevandustegevuse täielikku lõpetamist ja asjaolu, et komisjon tunnistas ühisturuga kokkusobivaks abi, mis pidi katma kulusid seoses 3070 m ulatuses käikude lõpliku mahajätmisega teistes La Prohida alasektori paikades.

141 Kuigi komisjon leiab, et selle 1030 m käikude ehitamise kulu on liiga suur, ei esitanud ta mingit muud võrdlevat kriteeriumi, mis võimaldaks kindlaks teha, milline see kulu turutingimustes olema peab.

142 Hageja ei ole nõus, et suurt osa sellest 1030 m mahajäetud käikudest kasutati söe kaevandamiseks, ja märgib, et komisjon ei viita ei konkreetsele käikude osale, mida söevarude väidetavaks kaevandamiseks kasutati, ega selle väidetava kaevandamise kestusele. Ta rõhub asjaolule, et mainitud käigul ei olnud enne selle sulgemist mingit praktilist väärtust, kuna see kaevati välja üksnes selleks, et saada juurdepääs 170 000 t söele, mille kaevandamine oli lõpetatud, mis on ka põhjus, miks seda käiku hinnati vastavalt selle ehitamiskulule.

143 Vastuseks komisjoni argumentidele, et 40% La Prohida alasektoris 1030 m ulatuses käikude lõpliku mahajätmisega seonduvatest kuludest olid kaetud tegevusabiga, väidab hageja, et tegevusabil ja erandlike kulude katmiseks mõeldud abil on erinev eesmärk ja seega tuleb neil vahet teha. Asjaolu, et need kulud olid kantud aastaaruandesse tegevuskuluna, ei takista neid käsitleda erandlike kuludena, kuna need kulud ei tulenenud mitte jooksvast tootmisest, vaid kaevanduste sulgemisest.

144 Komisjoni vaidlustab hageja argumentide põhjendatuse.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

145 Tuleb märkida, et oma kirjalikes dokumentides möönab hageja üheselt, et 1030 m käikude ehitamisega kaasnenud kulud on ettevõtte raamatupidamisse kantud kui tegevuskulu. Hageja ei ole ka vastu vaielnud otsuse põhjenduses 75 toodud asjaolule, et need kulud olid kaetud tegevusabiga otsuse nr 3632/93 artikli 3 tähenduses. Osas,

milles hageja kohtuistungil väitis, et komisjon ei ole tegevusabiga kaetud kulude proportsiooni tuvastanud piisavalt täpselt, tuleb tõdeda, et ta ei ole esitanud ühtegi tõendit, mis võimaldaks komisjoni eksimust kinnitada.

146 Neil asjaoludel ei saa leida, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui tunnistas erandlike kulude katmiseks antud abist kokkusobivaks vaid kuni 60% kulude katmise. Nagu komisjon õigesti märgib, oleks sulgemisabi lubamine 100% kuludest toonud kaasa abi kumuleerumise kuni 140%, mis oleks ühisturuga ilmselgelt kokkusobimatu.

147 Lisaks tuleb tõdeda, et kuna põhjus, miks asjaomane abisumma tunnistati kokkusobimatuks, põhineb asjaolul, et 1030 m käikude ehitamise kulu kajastati raamatupidamises tegevuskuluna, ei ole tulemuslik hageja argument, millega ta soovib näidata, et komisjon eksis, kui pidas nende käikude ehitamise kulu liiga suureks.

148 Lõpuks ei saa hageja väita ka seda, et komisjon tunnistas ühisturuga kokkusobivaks abi, mis pidi katma kulusid seoses 3070 m ulatuses käikude lõpliku mahajätmisega teistes La Prohida alasektori paikades. Komisjon lubas seda abi asjaolu valguses, et sellega seonduvad kulud võetakse ettevõtja raamatupidamises põhivarana arvele.

149 Seega tuleb see etteheide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

513 757,49 euro (85 482 054 peseetat) suurune summa, mis puudutab 1 005 080 m^3 pinnase teisaldamist Buseiro sektoris

– Vaidlustatud otsus

150 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 81 märkis komisjon, et 1 902 805,52 euro (316 600 200 peseetat) suurune summa, mis oli seotud 1 005 080 m^3 pinnase teisaldamisega Buseiro sektoris, kanti ettevõtja raamatupidamisse tegevuskuluna. Komisjon tõi välja, et hageja oli saanud tegevuskahjude katmiseks abi kuni 27% tootmiskuludest. Järelikult, 27% 1 902 805,52 eurost (316 600 200 peseetat), mis vastas ettevõtja poolt põhjendatud teisaldamiskuludele, s.o 513 757,49 eurot, ei saanud katta sulgemisabiga, sest need olid kaetud juba abiga, mis oli mõeldud pealmaakaevanduse kahjumi kompenseerimiseks.

– Poolte argumendid

151 Hageja väidab, et komisjon piirdus vaid tõdemisega, et teisaldatud täiendava pinnase hulk oli ülehinnatud, esitamata samas teavet, mis oleks võimaldanud teha kindlaks hulka, mille teisaldamist oleks saanud pidada mõistlikuks. Hageja leiab, et asjakohane ei ole komisjoni argument, mis põhineb asjaolul, et mahajäetud söesoon sisaldas suurel hulgal tuhka, sest sõltumata tuhaprotsendist mahajäetud 585 000 t suuruses maardlas, 545 m kõrgusel merepinnast, kus see maardla asus, ei muutunud juurdepääsu saamiseks teisaldatud pinnase hulk.

152 Lisaks väidab hageja, et 1 005 080 m^3 täiendava pinnase teisaldamise kulu ehk 315 peseetat kuupmeetri kohta oli kooskõlas antud hetke turutingimustega, mida kinnitas ka sõltumatute kaevandusekspertide aruanne. Ta lisab, et see hind on madalam kui kulu, mida hageja kandis pinnase moderniseerimise, ülesvõtmise, laadimise ja transportimisega aastatel 1995 ja 1996, mis ulatus keskmiselt 352,60 peseetani kuupmeetri kohta.

153 Vastuseks komisjoni argumentidele, mille kohaselt 27% kuludest seoses pinnase teisaldamisega Buseiro sektoris oli kaetud tegevusabiga, väidab hageja, et tegevusabil ja erandlike kulude katmiseks mõeldud abil on erinev eesmärk ja seega tuleb neil vahet teha. Asjaolu, et need kulud olid kantud aastaaruandesse tegevuskuluna, ei takista neid käsitleda erandlike kuludena, kuna need kulud ei tulenenud mitte jooksvast tootmisest, vaid kaevanduste sulgemisest.

154 Komisjon leiab, et hageja argumendid ei ole põhjendatud..

– Esimese Astme Kohtu hinnang

155 Tuleb märkida, et oma kirjalikes dokumentides möönab hageja üheselt, et 1 005 080 m^3 pinnase teisaldamisega kaasnenud kulud on ettevõtja raamatupidamisse kantud kui tegevuskulu, millele on lisaks viidatud sõltumatute kaevandusekspertide aruandes. Hageja ei vaidle vastu ka vaidlustatud otsuse põhjenduses 81 toodud asjaolule, et need kulud olid ligikaudu 27% ulatuses kaetud tegevusabiga. Nii nagu Esimese Astme Kohus eespool punktis 145 leidis, siis osas, milles hageja kohtuistungil väitis, et komisjon ei ole tegevusabiga kaetud kulude suhet tuvastanud

piisavalt täpselt, tuleb tõdeda, et ta ei ole esitanud ühtegi tõendit, mis võimaldaks komisjoni eksimust kinnitada.

156 Neil asjaoludel ei saa leida, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui tunnistas erandlike kulude katmiseks antud abist kokkusobivaks vaid kuni 73% 1 005 080 m^3 asjaomase pinnase teisaldamise kogukuludest. Nagu komisjon õigesti märgib, oleks sulgemisabi lubamine 100% kulude katteks toonud kaasa abi kumuleerumise kuni 127%, mis oleks ühisturuga ilmselgelt kokkusobimatu.

157 Lisaks tuleb tõdeda, et kuna põhjus, miks 513 757,49 euro suurune summa tunnistati vaidlustatud otsuses kokkusobimatuks, põhineb asjaolul, et pinnase teisaldamise kulud kajastati raamatupidamises tegevuskuluna, ei ole tulemuslikud hageja argumendid, millega ta soovib vaidlustada komisjoni järeldusi teisaldatud pinnase hulga ülehindamise ja teisaldamisega seotud tööde maksumuse kohta.

158 Seega tuleb see etteheide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

547 066,46 euro (91 024 200 peseetat) suurune summa, mis vastab Astuuria valitsusega sõlmitud kokkulepetele tagada pinnase taastamine

– Vaidlustatud otsus

159 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 85 märkis komisjon, et 547 066,46 euro (91 024 200 peseetat) suurune kulu, mis vastab Astuuria valitsusega kokku lepitud

tagatistele pinnase taastamiseks pärast pealmaakaevanduse maardlas tegevuse lõpetamist, on osa Buseiro sektori läänepiirkonnas kaevandatud söe tootmiskulust. Komisjon tõdes, et „pinnase taastamine on pealmaakaevanduse tootmisahela viimane element ja et taastamise maksumus on osa kaevandatud söe maksumusest". Ta tõi välja, et hageja „ei esitanud põhjendust, et kaevanduse tuhamägede kaotamine hõlmab täiendavaid taastamiskulusid" ja et seevastu põhjendas ta neid kulusid „seadusliku kohustusega, mille kehtestas 9. mai 1984. aasta kuninga dekreet 1116/1984 ning mida täiendas tööstus- ja energeetikaministri 13. juuni 1984. aasta korraldus, mille kohaselt tuli kaevandamise lõpetamisel kahjustatud pinnas taastada". Komisjon märkis, et „ettevõtja sai riigiabi, et katta kaevandustegevuse kõik kulutused, sealhulgas Buseiro pealmaakaevanduse taastamise kulud, ja et kaevandustegevuse kulutuste katteks saadud abile lisandub uus abi". Seega leidis komisjon, et 547 066,46 euro (91 024 200 peseetat) suurust abisummat ei saa lubada.

– Poolte argumendid

160 Hageja märgib, et 9. mai 1984. aasta kuninga dekreet 1116/1984 ning tööstus- ja energeetikaministri 13. juuni 1984. aasta rakenduskorraldus kohustavad kaevandusettevõtjaid taastama pinnased, kus asusid maapealsed söekaevandused, mis on maha jäetud.

161 Hageja taastas 77 ha pinnast, mida kattis Buseiro pealmaakaevanduse maardla. Osa sellest alast, täpsemalt 24,87 ha vastab Buseiro maardla idapiirkonnas asuva tuhamäe pindalale, mis jäeti maha uue meretaseme tõttu. Hageja märgib, et vastavalt seadusest tulenevatele kohustustele esitas ta pinnase taastamise garantiiks tagatisi kogusummas 1 693 504,15 eurot (281 775 381 peseetat) ja et 24,87 ha suuruse tuhamäe

taastamistööde maksumus arvutati proportsionaalselt esitatud tagatistega, mistõttu ulatus see kulu 547 066,46 euroni (91 024 200 peseetat).

162 Hageja väidab, et pinnase mahajätmine ja taastamine tulenes moderniseerimisest, ratsionaliseerimisest ja ümberkorraldamisest, mis oli ette võetud selleks, et saada otsuse nr 3632/93 artiklis 5 sätestatud abi erandlike kulude katteks, ja mitte söe tootmisahela lõppemisest Buseiro kaevanduses. Ta märgib, et ei ole loogiline, et komisjon pidas põhjendatuks tuhamäe mahajätmisega seonduvaid kulusid, mitte aga kulusid, mis on seotud tuhamäe taastamisega, kuna viimane on otseselt seotud selle mahajätmisega.

163 Hageja väidab, et komisjoni arutluskäik viib järelduseni, et ühtegi kulutust, mis on kantud seadusest tulenevat kohustust täites, ei saa pidada erandlikuks kuluks otsuse nr 3632/93 artikli 5 tähenduses, mis viitab sellele, et nimetatud otsuse lisa I lõike punktil e, mis määratleb rakendussätetest, õigusnormidest ja maksualastest sätetest tulenevad järelejäävad kulud erandliku kuluna, puudub praktiline mõju.

164 Vastuseks Esimese Astme Kohtu kirjalikele küsimustele märkis hageja, et vaidlustatud otsus sisaldab viga osas, milles on leitud, et 24,87 ha tuhamäge asub Buseiro sektori lääneosas, samas kui see ala asub tegelikult Buseiro sektori idaosas. Lisaks täpsustas hageja, et see pinnas ei olnud Buseiro sektori lääneosas teostatud kaevandustegevuseks vajalik ja et seda sel eesmärgil ei kasutatud. Samas esitas hageja kohtuistungil selle väite uuesti ja märkis, et seda ala oli kasutatud, et ladustada jääkaineid, mis tekkisid söe kaevandamisel Buseiro sektori lääneosas.

165 Komisjon leiab, et hageja argumendid ei ole põhjendatud.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

166 Esimese Astme Kohus märgib, et hageja väidab üksnes seda, et maa mahajätmine ja pinnase taastamine tulenes ümberkorraldustest, mis võeti ette selleks, et saada abi vastavalt otsuse nr 3632/93 artiklile 5.

167 Kuna 9. mai 1984. aasta kuninga dekreedi 1116/1984 kohaselt ja osas, milles pooled on ühel meelel, tuleb ettevõtjal kanda pinnase taastamiskulud igal juhul tootmisahela lõpus, kuuluvad need kaevandustegevuse juurde. Seega võis komisjon, tegemata ilmset hindamisviga, asuda seisukohale, et need kulud on tavaliselt osa toomiskuludest.

168 Võttes arvesse asjaolu, et hageja sai abi tegevuskahjude katteks, võis komisjon järeldada, et need kulud on juba kaetud tegevusabiga ja et abi erandlike kulude katteks lisandub abile, mis saadi tegevuskahjude katmiseks.

169 Selles kontekstis tuleb tõdeda, et hageja esitatud argumentidest ei tulene, et ta esitas haldusmenetluses komisjonile teavet eesmärgiga selgitada, et Buseiro sektori maardlate ühe osa kaevanduse mahajätmise tõttu ei katnud asjaomase 24,87 ha suuruse tuhamäe taastamise kulude ühte osa kaevandustegevuse toode.

170 Eeltoodu valguses asub Esimese Astme Kohus seisukohale, et komisjon ei teinud ilmset hindamisviga, kui leidis, et 547 066,46 euro (91 024 200 peseetat) suurune abisumma oli ühisturuga kokkusobimatu.

171 Mis puudutab hageja argumenti, et pinnase taastamiskuludele tuli anda erandlike kulude katmise abi, sest teisi kulusid, mis olid seotud tuhamäe mahajätmisega, peeti põhjendatuteks, siis piisab märkimisest, et taastamiskulud koosnevad kuludest, mida hageja pidi igal juhul kandma toomisahela lõpus. Seega võis komisjon iseendaga vastuollu minemata leida esiteks, et muid kulusid, mis olid seotud tuhamäe mahajätmisega, võis katta ümberkorraldamisabiga, sest hagejal ei oleks tulnud neid kanda, kui ta ei oleks oma tootmisvõimsust vähendanud, ja teiseks, et 24,87 ha suuruse tuhamäe taastamiskulud kuuluvad tavaliselt tegevuskulude hulka, sest nagu on märgitud eespool punktis 167, tuli igal juhul hagejal need kulud katta toomisahela lõpus.

172 Lisaks ei ole hagejal alust väita, et komisjoni arutluskäik võtab otsuse nr 3632/93 lisa I lõike punktilt e praktilise mõju. Komisjoni arutluskäik tugineb asjaolule, et hageja pidi pinnase taastamiskulud millalgi niikuinii kandma, sest need tööd kuulusid tootmisahela viimasesse etappi. Otsuse nr 3632/93 lisa I lõike punkt e võimaldab siiski katta rakendussätetest, õigusnormidest ja maksualastest sätetest tulenevaid kulusid, mida ettevõtja ümberkorraldamismeetmete puudumisel ei oleks pidanud kunagi kandma.

173 Seega tuleb see etteheide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

372 176,75 euro (61 925 000 peseeta) suurune summa, mis vastab Buseiro sektori lääneosa piiril asuva maa ostuhinnale, mis oli meretaseme muutumise järel maha jäetud

– Vaidlustatud otsus

174 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 86 tõdes komisjon järgmist:

„Maa, mille ettevõtja omandas pealmaakaevanduse tarbeks, on ettevõtja põhivara, kuid tegemist ei ole varaga, millelt arvestatakse maha kulum. Komisjon ei saa lubada abi summas 372 176,75 eurot (61 925 000 [peseetat]), kuna see vastab maa ostuhinnale, mida ei loeta kadunud varaks, ja kuna abi ei vasta ühelegi määruse (EÜ) nr 1407/2002 lisa punktile."

– Poolte argumendid

175 Hageja väidab, et asjaomase maa ostmine võimaldas teostada kaevandustöid ja moodustada nõlvu, mis olid vajalikud maardla kaevandamiseks esialgse plaani kohaselt. Need tööd kaotasid oma otstarbekuse pärast meretaseme muutumist maardla lääneosas. Hageja täpsustab, et omandatud maade hinnaerinevuse tingis turutingimustest kõrgem müügihind, mis müüjal õnnestus peale suruda seetõttu, et suur maatükk tuli omandada kiirelt.

176 Hageja väidab, et see maa ei ole kadunud vara ja ei kujuta endast vara, millelt ei arvestata kulumit. Hageja leiab, et neid kulusid võib määratleda erakorralise sisemise kulumina otsuse nr 3632/93 lisa I lõike punkti k tähenduses.

177 Peale selle väidab hageja, et komisjon läheb endaga vastuollu, sest pidades põhjendatuks abi, mis oli mõeldud katma La Prohida alasektori jääkväärtust summas kuni 2 053 495,41 eurot (341 672 888 peseetat), hõlmas komisjon alasektori sulgemise järgselt maha jäetud maa omandamise kulud summas 10 436 600 peseetat.

178 Komisjon leiab, et hageja argumendid ei ole põhjendatud.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

179 Otsuse nr 3632/93 lisa I lõike punkt k lubab selle otsuse artiklis 5 nimetatud abiga katta kulu, mis on „erakorraline sisemine kulum, kui see tuleneb tööstuse ümberkorraldamisest (arvestamata alates 1. jaanuarist 1986 tehtud, inflatsioonimäära ületavaid ümberhindamisi)".

180 Käesolevas asjas piisab, kui märkida, et hageja möönab oma kirjalikes dokumentides, et asjaomaselt maatükilt ei arvestatud kulumit pärast tegevuse lõpetamist, milleks maatükki kasutati. Seega ei saa hageja õigustatult väita, et need kulud võivad kuuluda otsuse nr 3632/93 lisa I lõike punktis k toodud määratluse alla.

181 Järelikult ei saa leida, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui asus seisukohale, et asjaomaseid kulusid ei või katta ümberkorraldamisabiga.

182 Hageja väidab siiski, et komisjoni praktika ei ole järjepidev ja on vastuoluline osas, milles ta nõustus, et La Prohida alasektori jääkväärtuse katmiseks mõeldud abi katab ka mahajäetud maa omandamise kulud. Samas tuleb märkida, et see asjaolu ei muuda eespool esitatud järeldust, et komisjon ei teinud ilmset hindamisviga, kui leidis, et pealmaakavanduse rajamiseks ettevõtja poolt ostetud maa ostuväärtus ei vasta otsuse nr 3632/93 lisa I lõike punktis k sätestatud erakorralisele sisemisele kulumile, kuna on selge, et see maa ei olnud vara, millelt arvestatakse kulumit.

183 Lisaks tuleb märkida, et osas, milles komisjon nõustus, et maa, millelt ei arvestata kulumit, maksumust võib katta erakorraliste kulude katmiseks mõeldud abiga vastavalt otsuse nr 3632/93 lisa I lõike punktile k või määruse nr 1407/2002 samaväärsele sättele, ei tähenda selline nõustumine seda, et vaidlustatud otsus sisaldab seoses sellega ilmset hindamisviga. Samuti tuleb tõdeda, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui nõustus, et pärast La Prohida alasektori sulgemist maha jäetud maa, millelt ei arvestatud kulumit, ostuhinda võib katta erakorraliste kulude katmiseks mõeldud abiga. Selles osas piisab, kui märkida, et vastavalt seaduslikkuse põhimõttele ei saa hageja oma nõude toetuseks tugineda õigusvastasusele, mis tuleneb muude abisummade ühisturuga kokkusobivuse hindamisest (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 14. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas T-327/94: SCA Holding *vs.* komisjon, EKL 1998, lk II-1373, punkt 160).

184 Eeltoodust ilmneb, et käesolev etteheide tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

1 403 316,30 euro (233 492 186 peseeta) suurune summa, mis puudutab PEAC raames antud toetuste tagastamisel kantud kulusid

– Vaidlustatud otsus

185 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 87, mis käsitleb 1 403 316,30 euro (233 492 186 peseetat) suurust summat, mis puudutab hagejale antud tagastamisele kuuluvaid toetusi „Plan Estratégico de Acción Competitiva" (PEAC) (konkurentsialase tegevuse strateegiline plaan) raames, mille eesmärk oli soodustada söetootmist majanduslikult tasuvates tingimustes ja tõsta tootlust, märkis komisjon, et need laenud olid „antud aastatel 1990–1993, mille jooksul projektid ellu viidi", ja et tööstus- ja energeetikaministriga sõlmitud kokkuleppe III lisast nähtub, et tagastamisele kuuluv laen summas 315 500 000 peseetat oli eelkõige mõeldud selleks, et seada sisse uus tegevussüsteem. Komisjon on seisukohal, et PEAC kokkuleppe III lisa viita[s] „selgetele märkidele pealmaakaevandamise edukusest, mis tugevda[s] kogu hinnangulist tasuvust, ja aastatoodangu eesmärgist 240 000 turustatavat tonni, mis ületati".

186 Komisjon leidis, et 233 492 186 peseeta (1 403 316 eurot) tagasimaksmine aastatel 1999 ja 2000 vastas aastatel 1990–1993 saadud laenude tagasimaksmisele ja sellel ei olnud mingit seost ettevõtte tegevuse vähendamise plaaniga, millest aastateks 1998–2001 komisjoni teavitati. Komisjon märkis samuti, et tööstus- ja energeetikaministri kirjast, mis saadeti välja 22. detsembril 1997, ning teistest talle saadetud dokumentidest tulenes, et ettevõtja tagasimaksed aastatel 1999 ja 2000 olid algses

plaanis ettenähtust oluliselt suuremad, kuna maksed laekusid hilinenult. Komisjon märkis, et tagasimakstavale laenule summas 313 500 000 peseetat lisandus tagastamatu toetus summas 209 000 000 peseetat ja 23 000 000 peseetat, mis oli mõeldud investeerimiseks ja tehnoloogiliseks arendamiseks.

187 Komisjon meenutas, et hageja sai igal aastal abi, mis pidi katma ligikaudu 40% allmaakaevanduse kuludest ning 27% pealmaakaevanduse kuludest. Lisaks tuli vaidlustatud otsuse kontekstis heaks kiita La Prohida alasektoris ja suures osas Buseiro sektoris 31. detsembril 2000 asunud põhivara kogu jääkväärtus. Seega leidis komisjon, et abi summas 233 492 186 peseetat (181 292 186 peseetat aastaks 1998 ning 52 200 000 peseetat aastaks 2000), mis vastas PEAC raames antud toetuste hüvitamisele, mis võis hõlmata investeeringuid La Prohida sektori kaevandustöödesse, tõi kaasa ühisturuga kokkusobimatu abi kumuleerumise.

– Poolte argumendid

188 Hageja väidab, et ta sai tagastamisele kuuluvat toetust 313 500 000 peseetat, mis vastavalt 30. detsembril 1989 tööstus- ja energeetikaministriga sõlmitud lepingule maksti seadmete ja varade eest, mille eesmärk oli tõsta kaevandustoodangut. Nimetatud summa tagasimaksmise graafik hõlmas aastaid 1994–2000. Aastatel 1999 ja 2000 maksis hageja tagasi kokku 233 492 186 peseetat.

189 Hageja väidab, et ta oli kohustatud selle summa, mis oli algselt mõeldud tootmisvõimsuse tõstmiseks, tagasi maksma, alustades samal ajal tootmisvõimsuse järkjärgulist

vähendamist aastatel 1998 ja 2000 Buseiro ja La Prohida maardlates. Seega ei olnud hagejal võimalik mainitud summat kaevandusvõimsuse tõstmisega hüvitada ja maha kanda.

190 Komisjon leiab, et hageja argumendid ei ole põhjendatud.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

191 Tuleb märkida, et hageja ei vaidlusta seda, et ümberkorraldamisabi lubamine tooks kaasa abi kokkusobimatu kumuleerumise, sest esiteks sai ettevõtja abi, mis pidi katma ligikaudu 40% allmaakaevanduse kuludest ning 27% pealmaakaevanduse kuludest, ja teiseks lubab vaidlustatud otsus abi, et katta La Prohida alasektoris ja suures osas Buseiro sektoris 31. detsembril 2000 asunud põhivara kogu jääkväärtus. Hageja ei ole vastu ka sellele, et tagasimaksed, mida hageja teostas aastatel 1999 ja 2000, on algses plaanis ette nähtust oluliselt suuremad, kuna maksed laekusid hilinenult.

192 Lisaks tõdeb Esimese Astme Kohus, et hageja ei õigusta haldusmenetluses komisjonile täpse teabe saatmist, mis võimaldab komisjonil vajaduse korral kindlaks määrata PEAC raames antud laenu osa, mida ei olnud veel amortiseeritud kaevandamismahu tõusuga, mis viidi ellu enne ümberkorraldamismeetmete võtmist ja mis ei olnud ka lisatud kaevandustööde jääkväärtusesse, mis olid kaetud erandlike kulude katteks mõeldud abiga.

193 Eeltoodu valguses leiab Esimese Astme Kohus, et komisjon ei teinud vaidlustatud otsuse põhjenduses 87 ilmset hindamisviga, kui ta ei kiitnud heaks 1 403 316,30 euro (233 492 186 peseeta) suurust summat, mis puudutas PEAC raames antud toetuste tagasimaksmisel tekkinud kulusid.

194 Seega tuleb see etteheide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

602 146,29 euro (100 188 713 peseeta) suurune summa, mis puudutab ventilatsioonišahtide ehitamist ja teisi ventilatsioonitöid Sorriba sektoris

– Vaidlustatud otsus

195 Vaidlustatud otsuse põhjendustes 83 ja 105 märkis komisjon, et 602 146,29 euro (100 188 713 peseetat) suurune abi, mis oli suunatud šahtide ehitamisele ja teistele ventilatsioonitöödele Tres Hermanos sektoris, vastas investeeringutele kaevanduse infrastruktuuridesse. Ta leidis, et uusi investeeringuid ei saanud käsitleda varasemast tegevusest tulenevate kohustustena vastavalt määrusele nr 1407/2002 või otsusele nr 3632/93. Lisaks märkis komisjon, et Hispaania Kuningriigi 19. detsembri 2002. aasta teatest tulenes, et ta ei kavatsenud söetööstuse ümberkorraldamise plaani aastateks 2003–2007 raames anda abi sellistele investeeringutele, nagu on sätestatud määruse nr 1407/2002 artikli 5 lõikes 2. Komisjon on seisukohal, et selline investeeringule antav abi oleks olnud kokkusobimatu ka Sorriba sektori kaevanduse kahjude katteks mõeldud abiga, mida Hispaania Kuningriik hagejale annab. See abi ei vastanud otsuse nr 3632/93 lisa I lõike punktile 1, sest asjaomased investeeringud olid suunatud Tres Hermanose alasektori maardlate kasutamisele. Samuti ei vastanud see

abi ka määruse nr 1407/2002 lisale. Komisjon on seisukohal, et uusi investeeringuid ei saa seega käsitleda varasemast tegevusest tulenevate kohustustena.

– Poolte argumendid

196 Hageja väidab, et La Prohida alasektori järkjärguline mahajätmine eeldas veel töötavas kaevanduses oleva ventilatsioonisüsteemi uuesti kohandamist. Seega ehitati 463 m uusi ventilatsioonišahte kokku 581 825,70 euro (96 807 659,90 peseetat) eest.

197 Ta väidab, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui leidis vääralt, et ventilatsioonitöid teostati Tres Hermanose alasektori kaevanduse tarbeks. Ta rõhutab, et La Prohida alasektori mahajätmine toimus etapikaupa, mistõttu oli vaja järkjärgult kohandada sisemist ventilatsioonisüsteemi käikude jaoks, mis olid jätkuvalt ajutiselt töös vastavalt Hispaania õigusnormide nõuetele. Kuna ventilatsioonišahtid ja käigud, mille tarbeks neid šahte kasutati, on praegu suletud, ei saa järeldada, et ventilatsioonisüsteemi kohandamine oli uus investeering.

198 Hageja märgib veel, et lisaks eespool nimetatud ventilatsioonišahtide ehitamisele ja läbikäigu taastamisele teostati muid töid, mis olid vajalikud kaevanduse ventilatsiooni taastamiseks, mida tehti selleks, et ühendada Tres Hermanose alasektori neljas tase La Prohida alasektori esimese tasemega. Ta märgib, et nende ventilatsioonišahtide ehitamine tulenes La Prohida alasektori mahajätmisest ja et neid ei oleks ehitatud, kui seda alasektorit ei oleks lõplikult suletud.

199 Kohtuistungil täpsustas hageja, et tol ajal oli Tres Hermanose ventilatsioonisüsteem endiselt töös ja tugines ventilaatorile, mis asus La Prohida alasektoris, mis sellest ajast alates on lõplikult suletud.

200 Komisjon leiab, et hageja argumendid ei ole põhjendatud.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

201 Otsuse nr 3632/93 artiklist 5 nähtub, et abi erandlike kulude katmiseks antakse eesmärgiga katta kulusid, mis tekivad või tekkisid söetööstuse moderniseerimisest, ratsionaliseerimisest ja ümberkorraldamisest ja mis ei ole seotud jooksva tootmisega.

202 Nagu hageja ka ise möönab, eeldas La Prohida alasektori mahajätmine teatavate tööde tegemist, et tagada ventilatsioon Tres Hermanose alasektoris, mis jäi töösse. Seega on asjaomased ventilatsioonitööd, eeldades, et need olid põhjustatud La Prohida kaevanduse sulgemisest, ikka seotud jooksva tootmisega Tres Hermanose kaevanduses otsuse nr 3632/93 artikli 5 tähenduses.

203 Kuigi hageja väidab, et asjaomased tööd olid vajalikud selleks, et tagada La Prohida alasektori ventilatsioon enne selle sulgemist, leiab Esimese Astme Kohus, et võttes arvesse seost investeeritud summade ja La Prohida alasektori ventilatsiooni ajutise laadi vahel ajal, mil see oli mahajätmisel, võis komisjon ilmset hindamisviga tegemata leida, et nende tööde tegelik eesmärk oli tagada Tres Hermanose

alasektori ventilatsioon, ja seega, et need olid seotud jooksva tootmisega. Seda komisjoni hinnangut toetab asjaolu, mida hageja kinnitas kohtuistungil, et asjaomane ventilatsioonisüsteem on endiselt töös ja tagab ventilatsiooni Tres Hermanose alasektoris.

204 Seetõttu leiab Esimese Astme Kohus, et olemasolevat teavet arvesse võttes ei teinud komisjon ilmset hindamisviga, kui ei kiitnud heaks 602 146,29 euro (100 188 713 peseetat) suurust summat, mis puudutas ventilatsioonišahtide ehitamist ja muid ventilatsioonitöid Sorriba sektoris.

205 Eeltoodust ilmneb, et käesolev etteheide tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

601 012,10 euro (100 000 000 peseetat) suurune summa nende erandlike ümberkorraldamiskulude katmiseks, mis tulevikus tekivad La Prohida alasektori sulgemise tõttu

– Vaidlustatud otsus

206 Vaidlustatud otsuse põhjendustes 84 ja 106 märkis komisjon, et 601 012,10 euro (100 000 000 peseetat) suurune eraldis nende erandlike ümberkorraldamiskulude katmiseks, mis tulevikus tekivad La Prohida alasektori sulgemisest, Buseiro sektori osalisest sulgemisest või neist mõlemast, ei olnud lisatud Hispaania Kuningriigi poolt aastal 2001 kavandatava abi teatesse. Komisjon on seisukohal, et seda summat ei saa tunnistada kokkusobivaks, sest see on suurem kui see, mis oli märgitud teates, ja suurem kui see, mille Hispaania Kuningriik ennatlikult nimetatud aasta jaoks üle kandis.

– Poolte argumendid

207 Kõigepealt väidab hageja, et komisjon tegi ilmse hindamisvea, kui leidis, et asjaomane eraldis ei puudutanud ainult La Prohida alasektorit, vaid ka Buseiro sektorit. Sõltumatute kaevandusekspertide aruandest nähtub, et see eraldis oli mõeldud üksnes La Prohida alasektori maa-aluse maardla kulude katmiseks tulevikus.

208 Järgmiseks väidab hageja, et Hispaania Kuningriigi teated kavandatava abi kohta erandlike kulude katmiseks ei tee vahet erinevatel kuludel sõltuvalt nende otstarbest. Nimetatud teated puudutasid söetööstusele antava abi kogusummasid, mida kinnitab asjaolu, et komisjoni lubavad otsused käsitlesid üldsummasid ja ei analüüsinud iga ettevõtja konkreetseid kulusid, millele abi oli suunatud. Hageja lisab, et komisjoni 8. veebruari 1994. aasta otsus nr 341/94/ESTÜ, millega rakendatakse otsus nr 3632/93 (EÜT L 49, lk 1), ei kohustanud liikmesriike märkima konkreetseid kulusid, millele erandlike kulude katmise abi pidi olema suunatud, sest otsuse nr 3632/93 artiklis 5 sätestatud abist võis teatada vabas vormis vastavalt otsuse nr 341/94 lisa 2 lõikele 3. Komisjon ei saa seega väita, et 601 012,10 euro (100 000 000 peseetat) suurune eraldis, mille hageja sai, et katta tulevikus seoses pinnasekahjudega tekkivad kulud, ei olnud Hispaania Kuningriigi poolt aastaks 2001 kavandatava abi teates hõlmatud.

209 Lisaks anti hagejale aastatel 1998, 2000 ja 2001 abi mitte üksnes seoses tegelikult kantud kuludega, vaid ka seoses tulevikus tekkida võivate kuludega.

210 Hageja väidab veel, et asjaomane eraldis oli kõigest selle eraldise suurendamine, mille ta oli saanud aastal 2001. Hageja 2001. aasta aastaaruanne kinnitab, et 70 000 000 peseeta suurune eraldis oli mõeldud katma kulusid, mis tulenevad La Prohida alasektoris tegevuse lõpetamisest. See summa oli nende kulude katmiseks siiski ebapiisav.

211 Komisjon väidab, et see eraldis ei vasta ühelegi teatatud abile, mille Hispaania Kuningriik tegelikult välja maksis. Tegemist on hageja püüdega teha nii, et ühisturuga tunnistataks kokkusobivaks osa rikkuvaks ja kokkusobimatuks tunnistatud abist, sidudes selle määratlematute tulevikukuludega, mille osas komisjon ei saa kontrollida, kas need vastasid sulgemise tegelikele kuludele. Seetõttu ei saa selles osas lubada mingisugust abi. Komisjon lisab, et käesolevas asjas lubatud abi katab sulgemiskulud külluslikult, ilma et oleks vaja pakkuda eraldisi täiendavate kulude katmiseks tulevikus. Peale selle on samaväärsed kulud teistes liikmesriikides palju väiksemad.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

212 Kõigepealt tuleb märkida, et hageja ei ole nõus sellega, et 601 012,10 euro (100 000 000 peseetat) suurune summa ei sisaldunud Hispaania Kuningriigi poolt aastal 2001 kavandatava abi teates. Seetõttu ei ole ta nõus ka sellega, et see summa ei sisaldu aastal 2001 komisjoni otsust ennetades tegelikult makstud abisummades.

213 Järgmiseks tuleb märkida, et komisjoni vastusest Esimese Astme Kohtu küsimustele ilmneb, et Hispaania Kuningriik teatas aastaks 2001 hagejale antud abist summas

393 971 600 peseetat ehk 2 367 817 eurot. Nagu seda märgib komisjon, tunnistab vaidlustatud otsuse artikkel 2 ühisturuga kokkusobivaks abi summas 2 249 759,37 eurot (374 328 463 peseetat), et katta aastal 2001 erandlikud sulgemiskulud.

214 Seega oleks komisjoni poolt lubatud summa 601 012,10 eurot (100 000 000 peseetat) eelduslikult tõstnud ühisturuga kokkusobivaks tunnistatud erandlike kulude katmiseks aastal 2001 mõeldud abi kogusumma kõrgemale tasemele kui see, millest teatas Hispaania Kuningriik, ning samuti kõrgemale summast 2 303 817 eurot (383 322 896 peseetat), mis hagejale tegelikult üle kanti.

215 Siiski tuleb tõdeda, et osa 601 012,10 euro (100 000 000 peseetat) suurusest summast, s.o 54 057,63 eurot (8 994 433 peseetat) jääb allapoole 2 303 817 euro (383 322 896 peseetat) suurust kogusummat, mis hagejale tegelikult üle kanti.

216 Komisjon ei ole esitanud mingeid tõendeid, mis lubaksid järeldada, et see 54 057,63 euro suurune summa ei sisaldunud Hispaania Kuningriigi poolt komisjonile teatatud abi kogusummas.

217 Niivõrd, kuivõrd üks osa 601 012,10 euro (100 000 000 peseetat) suurusest summast, mis kujutas endast asjaomast eraldist, võis olla kaetud abiga, mis ettevõtjale tegelikult üle kanti, oli komisjoni ülesanne teha kindlaks, kas see 601 012,10 euro (100 000 000 peseetat) suurune summa või vähemalt märkimisväärne osa sellest, st kuni 54 057,63 eurot (8 994 433 peseetat), vastas õigusaktidest tulenevatele nõuetele, et olla erandlike kulude katmiseks abikõlbulik.

218 Tuleb siiski tõdeda, et vaidlustatud otsusest ei nähtu, et komisjon oleks seda uurinud. Komisjon ei uurinud asjaomast eraldisesummat ei otsuse nr 3632/93 artikli 5 suhtes ega määruse nr 1407/2002 artikli 7 suhtes. Nii nagu tuleneb eespool punktist 206, piirdus komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 84 ja 106 tõdemisega, et 601 012,10 euro (100 000 000 peseetat) suurune summa oli suurem kui see, millest oli teatatud, ja suurem kui see, mis ennatlikult üle oli kantud.

219 Seega tuleb tõdeda, et kuna komisjon jättis uurimata selle, kas vähemalt 54 057,63 euro (8 994 433 peseetat) suurusele summale, mis sisaldus 601 012,10 euro (100 000 000 peseetat) suuruses summas, mis kujutas endast La Prohida alasektori sulgemise tõttu tulevikus tekkivate kulude katmise eraldisi, võis anda abi erandlike kulude katmiseks, rikkus ta kohaldatavaid õigusnorme.

220 Osas, milles komisjon väidab enda kaitseks veel seda, et asjaomane eraldis kujutab endast hageja püüdu teha nii, et tunnistataks kokkusobivaks osa rikkuvaks ja kokkusobimatuks tunnistatud abist, piisab, kui märkida, et see väide ei ole tõendatud. Lisaks, kuna see asjaolu ei sisaldu vaidlustatud otsuse põhjendustes, millele tugineb komisjoni keeldumine tunnistada ühisturuga kokkusobivaks abi, mis oli eeldatavasti mõeldud asjaomase eraldisesumma katmiseks, ei saa vastavate põhjenduste puudumist parandada menetluse käigus (vt selle kohta Euroopa Kohtu 26. novembri 1981. aasta otsus kohtuasjas 195/80: Michel *vs.* parlament, EKL 1981, lk 2861, punkt 22).

221 Järelikult tuleb käesoleva etteheitega nõustuda.

222 Eelnevat arvesse võttes tuleb nõustuda neljanda väitega osas, milles see sisaldab etteheidet seoses 601 012,10 euro (100 000 000 peseetat) suuruse summaga, mis kujutas endast La Prohida alasektori sulgemise tõttu tulevikus aset leidvast ümberkorraldamisest tulenevate erandlike kulude katmise eraldist, ja seda 54 057,63 euro (8 994 433 peseetat) ulatuses. Ülejäänud osas tuleb aga see etteheide ja kogu neljas väide tagasi lükata.

Järeldus

223 Kõigil neil põhjustel tuleb vaidlustatud otsuse artikli 3 punkt b osas, milles see sisaldab summat 54 057,63 eurot (8 994 433 peseetat), ning vaidlustatud otsuse artikli 4 lõike 1 punkt b tühistada. Ülejäänud osas tuleb hagi rahuldamata jätta.

Kohtukulud

224 Vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 3 võib juhul, kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks, Esimese Astme Kohus määrata kulude jaotuse või jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda.

225 Kuna käesolevas kohtuasjas rahuldati hageja esitatud hagi osaliselt, leiab Esimese Astme Kohus, et antud juhul on asjaoludest tulenevalt õiglane mõista neli viiendikku komisjoni kohtukuludest välja hagejalt, jättes neli viiendiku hageja kohtukuludest tema enda kanda, ning mõista üks viiendik hageja kohtukuludest välja komisjonilt, jättes ühe viiendiku komisjoni kohtukuludest tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. **Tühistada komisjoni 5. novembri 2003. aasta otsuse 2004/340/EÜ, mis käsitleb ettevõtjale González y Díez, SA erandlike kulude katmiseks antud abi (aastat 2001 puudutav abi ning aastaid 1998 ja 2000 puudutava abi õigusvastane kasutamine) ja millega muudetakse otsust 2002/827/ESTÜ, artikli 3 punkt b osas, milles see puudutab 54 057,63 euro (8 994 433 peseetat) suurust summat, ja artikli 4 lõike 1 punkt b.**

2. **Ülejäänud osas jätta hagi rahuldamata.**

3. **Mõista neli viiendikku komisjoni kohtukuludest välja hagejalt, jättes neli viiendiku hageja kohtukuludest tema enda kanda, ning mõista üks viiendik**

hageja kohtukuludest välja komisjonilt, jättes ühe viiendiku komisjoni kohtukuludest tema enda kanda.

Pirrung Meij Forwood

Pelikánová Papasavvas

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 12. septembril 2007 Luxembourgis.

Kohtusekretär Koja esimees

E. Coulon J. Pirrung

Sisukord

Õiguslik raamistik ..... II - 3128

Vaidluse taust ..... II - 3134

Menetlus ..... II - 3139

Poolte nõuded ..... II - 3140

Õiguslik käsitlus ..... II - 3141

Esimene väide, mis põhineb komisjoni pädevuse puudumisel võtta vastu vaidlustatud otsuse artikleid 1, 3 ja 4 ..... II - 3141

Poolte argumendid ..... II - 3141

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3146

Teine väide, mis põhineb menetlusnormide rikkumisel otsuse 2002/827 artiklite 1, 2 ja 5 kehtetuks tunnistamise ja vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluses ..... II - 3153

Poolte argumendid ..... II - 3153

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3156

– Vastuvõetavus ..... II - 3156

– Sisu ..... II - 3158

Kolmas väide, mis põhineb õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte ja menetlusnormide rikkumisel ..... II - 3161

Poolte argumendid ..... II - 3161

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3164

Neljas väide, mis põhineb ilmsetel hindamisvigadel ..... II - 3170

295 409,47 euro (49 152 000 peseetat) suurune summa, mis on seotud La Prohida alasektoris käikude ehitamisega kogupikkuses 1030 m ..... II - 3171

– Vaidlustatud otsus ..... II - 3171

– Poolte argumendid ..... II - 3171

– Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3172

513 757,49 euro (85 482 054 peseetat) suurune summa, mis puudutab 1 005 080 m^3 pinnase teisaldamist Buseiro sektoris ..... II - 3174

– Vaidlustatud otsus ..... II - 3174

– Poolte argumendid ..... II - 3174

– Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3175

547 066,46 euro (91 024 200 peseetat) suurune summa, mis vastab Astuuria valitsusega sõlmitud kokkulepetele tagada pinnase taastamine ..... II - 3176

– Vaidlustatud otsus ..... II - 3176

– Poolte argumendid ..... II - 3177

– Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3179

372 176,75 euro (61 925 000 peseeta) suurune summa, mis vastab Buseiro sektori lääneosa piiril asuva maa ostuhinnale, mis oli meretaseme muutumise järel maha jäetud ..... II - 3181

– Vaidlustatud otsus ..... II - 3181

– Poolte argumendid ..... II - 3181

– Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3182

1 403 316,30 euro (233 492 186 peseeta) suurune summa, mis puudutab PEAC raames antud toetuste tagastamisel kantud kulusid ..... II - 3184

– Vaidlustatud otsus ..... II - 3184

– Poolte argumendid ..... II - 3185

– Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3186

602 146,29 euro (100 188 713 peseeta) suurune summa, mis puudutab ventilatsioonišahtide ehitamist ja teisi ventilatsioonitöid Sorriba sektoris ..... II - 3187

– Vaidlustatud otsus ..... II - 3187

– Poolte argumendid ..... II - 3188

– Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3189

601 012,10 euro (100 000 000 peseetat) suurune summa nende erandlike ümberkorraldamiskulude katmiseks, mis tulevikus tekivad La Prohida alasektori sulgemise tõttu ..... II - 3190

– Vaidlustatud otsus ..... II - 3190

– Poolte argumendid ..... II - 3191

– Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 3192

Järeldus ..... II - 3195

Kohtukulud ..... II - 3195